

WOJEWODA PODLASKI

ŚR.II.KG.66131/89/05/06

DECYZJA
o środowiskowych uwarunkowaniach
zgody na realizację przedsięwzięcia

Na podstawie art. 46 a ust. 7 pkt 1, w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1, ust. 1a pkt.1 oraz art. 56 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902), art.34 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz art. 35 ust.1 oraz art. 35a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z 2005 r. Nr 113, poz. 954 i Nr 130, poz. 1087), art. 104 i 108 Kpa, w związku z § 2 ust. 1 pkt 29 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 i z 2005 r. Nr 92, poz.769), po rozpatrzeniu wniosku Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku, ul. Zwycięstwa 2, 15-703 Białystok w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 (granica państwa - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa) na obszarze gmin: Nowinka, Augustów, miasto Augustów

orzekam

zgode na realizację przedsięwzięcia i określam środowiskowe warunki jego wykonania:

I. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

1. Przedmiotem wnioskowanego przedsięwzięcia jest budowa I etapu Obwodnicy Augustowa – drogi klasy S będącej odcinkiem drogi krajowej Nr 8 – granica państwa (przejście graniczne Kudowa Słone) - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa (przejście graniczne Budzisko) od miejscowości Gałno w km 747+742

(km roboczy 0+000) za skrzyżowaniem dróg krajowych Nr 8 i Nr 61 w km 730+467
(km roboczy 17+116,55)

2. Zakres wnioskowanego przedsięwzięcia obejmuje:

- 2.1 roboty przygotowawcze,
- 2.2 budowę trasy zasadniczej – droga klasy S długość około 17,116 km,
- 2.3 rozbudowę 2 odcinków dróg krajowych, w tym budowę przejazdu drogowego nad Obwodnicą w ciągu drogi krajowej Nr 16 oraz skrzyżowania typu rondo z drogą krajową Nr 61,
- 2.4 wykonanie przejazdu drogowego nad drogą wojewódzką,
- 2.5 rozbudowę 3 odcinków dróg gminnych polegającą na budowie 2 przejazdów drogowych nad Obwodnicą oraz 1 przejazdu drogowego pod Obwodnicą,
- 2.6 budowę 4 dróg leśnych stanowiących dojazdy do wiaduktów nad Obwodnicą,
- 2.7 budowę 29 odcinków dojazdów do gruntów rolnych i leśnych, zlokalizowanych najczęściej równolegle do Obwodnicy po obu jej stronach lub wzdłuż dróg dojazdowych (gminnych i powiatowych),
- 2.8 budowę 17 obiektów inżynierskich, a w tym:
 - 3 mostów, w tym estakada 10-cioprzęsłowa o długości 517,64 m przez dolinę Rospudy,
 - 9 wiaduktów nad Obwodnicą,
 - 1 wiaduktu w ciągu Obwodnicy,
 - 2 przejścia dla zwierząt,
 - 1 przepustu dla przepędu bydła,
 - 1 przejazdu gospodarczego,
 - 110 przepustów drogowych.
- 2.9 budowę urządzeń zapewniających warunki, dla podejmowania działań przez służby przeciwpożarowe (wjazdy awaryjne z dróg bocznych na drogi zasadnicze),
- 2.10 budowę urządzeń ograniczających uciążliwości ruchu drogowego dla przyległego środowiska (m.in. urządzenia oczyszczające wody opadowe, ekrany akustyczne),
- 2.11 przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej w zakresie urządzeń:
 - elektroenergetycznych,
 - telekomunikacyjnych,
 - traktu światłowodowego na liniach W.N.-110 kV,
 - wodociągów,
 - melioracyjnych,

2.12 budowę oświetlenia skrzyżowań jednopoziomowych (skanalizowane i rondo).

3. Lokalizacja przedsięwzięcia na terenie województwa podlaskiego w powiecie augustowskim w granicach administracyjnych gmin Nowinka, Augustów i miasta Augustów.

W obszarze, przez który przebiega Obwodnica występują tereny leśne Puszczy Augustowskiej (od km około 4+450 do km około 11+000) tj. na długości około 6,55 km. Na pozostałych odcinkach trasa przebiega przez tereny zagospodarowane rolniczo z bardzo rzadką zabudową, a na odcinku na terenie miasta Augustów bez żadnej zabudowy. W zakresie układów komunikacyjnych projektowana Obwodnica przecina następujące ciągi dróg: krajowych, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i leśnych:

- 2 drogi krajowe,
- 1 drogę wojewódzką,
- 2 drogi powiatowe,
- 3 drogi gminne,
- 4 drogi leśne
- ciągi leśne (dukty).

3.1 parametry techniczne

- klasa techniczna	S
- prędkość projektowa	100 km/h
- przekrój docelowy	2 x 2
- szerokość jezdni (I etap)	7,0 m
- szerokość utwardzonego pobocza (I etap)	2 x 2,0 m
- szerokość pobocza nieutwardzonego	1,25 m

4. Linie rozgraniczające teren przedsięwzięcia oznaczono linią ciągłą koloru żółtego na kopii mapy ewidencyjnej w skali 1:5 000, stanowiącej załącznik Nr 2 do wniosku.

II. Warunki wykorzystania terenu w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich

1. Opracować harmonogram prowadzenia prac ziemnych przy wykorzystaniu ciężkiego sprzętu w celu maksymalnego ograniczenia zajętości terenu.

2. Zaplecze budowy zlokalizować poza obszarami włączonymi i projektowanymi do włączenia do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 oraz poza strefą dolin rzecznych, w tym rzeki Rospudy.
3. Zminimalizować zajętość powierzchni torfowisk przy budowie estakady z mostu technologicznego w dolinie Rospudy oraz innych torfowisk, w obrębie których prowadzone będą prace związane z budową zbiorników do odprowadzania i oczyszczania wód opadowych.
4. Plac budowy i jego zaplecze oraz drogi technologiczne zorganizować z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni, a po zakończeniu prac przeprowadzić rekultywację.
5. Prowadzić właściwą gospodarkę humusem, polegającą na oddzieleniu, zabezpieczeniu i wykorzystaniu do przykrycia dolnych partii gleby.
6. Ograniczyć do minimum wielkości wykopów i nasypów, które prowadzą do zmian ukształtowania terenu oraz maksymalnie skracać czas trwania tych robót.
7. Grunty z wykopów wykorzystać na placu budowy, a ich nadmiar zagospodarować zgodnie z obowiązującymi przepisami.
8. Prowadzić właściwą gospodarkę odpadami: magazynować je czasowo w wyznaczonych miejscach o uszczelnionym podłożu poza terenem leśnym i dolinami rzek, a w razie potrzeby przekazywać je do odzysku lub unieszkodliwiana uprawnionym do tego podmiotom bądź wykorzystywać na potrzeby własne zgodnie z obowiązującymi przepisami.
9. Usuwanie osadów z separatorów (odpady niebezpieczne) zlecać firmom mającym stosowne zezwolenia na wykonywanie tego typu prac.
10. Ograniczyć do niezbędnego minimum wycinkę drzew i krzewów, a drzewa znajdujące się na placu budowy zabezpieczyć przed uszkodzeniem.
11. Zabezpieczyć sprzęt budowlany przed wyciekami substancji ropopochodnych, szczególnie przy pracach na obszarach hydrogenicznych.
12. Zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem zanieczyszczonych spływów opadowych, ścieków sanitarnych i technologicznych z terenu budowy, zaplecza i dróg technologicznych.
13. Prace budowlane w obrębie dolin rzecznych prowadzić tak, aby nie spowodować zmian w dotychczasowym reżimie stosunków wodnych.

14. Zapewnić pełną skuteczność działania wszystkich obiektów i urządzeń do oczyszczania i retencjonowania spływów deszczowych, a także ekranów akustycznych, poprzez ich właściwą eksploatację.
15. Zminimalizować użycie chlorków sodu do odśnieżania na odcinkach drogi w obszarze Natura 2000, oraz na terenach piaszczystych krajobrazów z borami sosnowymi.
16. Prowadzić okresowe wapnowanie pasa drogowego w celu unieruchomienia związków i pierwiastków toksycznych w glebie oraz ograniczenia pobierania ich przez rośliny (dopuszcza się zastosowanie preparatów z węgla brunatnego i torfu), z wyłączeniem doliny Rospudy.
17. Prace budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzić wyłącznie w porze昼iennej (w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰).
18. Roboty budowlane powodujące hałas w obszarach Natura 2000 prowadzić poza okresem lęgowym ptaków, tj. od dnia 1 sierpnia do dnia 1 marca.
19. Prace budowlane w obszarach Natura 2000 prowadzić pod nadzorem służb administracji leśnej oraz Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

III. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym

1. Zastosować technologię budowy drogi, w rejonie doliny rzeki Rospudy gwarantującą brak długotrwałej zmiany stosunków wodnych doliny.
2. Zastosować środki ochrony służące dotrzymaniu standardów jakości środowiska gruntowo-wodnego w dolinie rzeki Rospudy:
 - 2.1 wybudować zespoły oczyszczające wody opadowe składające się z separatorów zawieszin (piaskowników), wysokosprawnych separatorów koalescencyjnych substancji ropopochodnych, rurociągów obejściowych oraz komór rozdzielczych z zasyfowanym odpływem, a także wprowadzić system zwalczania śliskości jezdni mostu za pomocą środków biologicznych neutralnych dla środowiska gruntowo-wodnego,
 - 2.2 zaprojektować odprowadzenie oczyszczonych wód opadowych poza dolinę rzeki Rospuda.

3. W obrębie obszaru Natura 2000 przewidzieć budowę:
 - 3.1 sześciu zbiorników ekologicznych, sedymentacyjno-retencyjnych o łącznej pojemności całkowitej 9.374 m^3 (w tym 5 odparowujących i 1 sedymentacyjno-retencyjny),
 - 3.2 dwóch zespołów oczyszczających (2 piaskowniki i 2 separatory),
 - 3.3 sześciu studni osadnikowych kołowych dn 1500 z zasyfonowaniem na odpływie,
 - 3.4 dwóch palisad ukierunkowujących spływ wód z rowów do urządzeń oczyszczających.
4. Zaprojektować odprowadzenie oczyszczonych wód opadowych poza dolinę rzeki Kamienny Bród.
5. Zaprojektować odwodnienie korpusu drogi zamkniętym, szczelnym systemem kanalizacji deszczowej poprzez zastosowanie warstwy geomembrany oraz rur drenarskich z odprowadzeniem wód do kanalizacji.
6. Usytuować piezometry w dolinie Rospudy, poniżej zbiorników retencyjno-odparowujących i reprezentatywnych siedlisk hydrogenicznych, zlokalizowanych przy trasie obwodnicy (łęgi, cisy, bory bagienne) oraz na linii spływu wód do Jeziora Necko.
7. Zabezpieczyć urządzenia oczyszczające wody opadowe przed oddziaływaniem wód powodziowych.
8. Zapewnić prawidłowy dobór przepustowości i skuteczności urządzeń oczyszczających wody opadowe, tak, aby w odpływie do odbiornika ogólna zawartość zawiesin była nie większa niż 100 mg/l , a węglowodorów ropopochodnych nie większa niż 15 mg/l .
9. Zastosować środki ochrony akustycznej, zapewniające dotrzymanie standardów jakości środowiska na terenach wymagających ochrony przed hałasem.
10. Zaprojektować zielen izolacyjną, dostosowaną do warunków miejscowych oraz nasadzenia dogęszczające, składające się z gatunków rodzimych, zróżnicowanych w zależności od typu siedliskowego lasu, w którym będą realizowane te działania.
11. Zabezpieczyć skarpy przed erozją poprzez „darniowania” odsłoniętych powierzchni i obsiania trawą.
12. Przejęcia dla zwierząt, posiadające odpowiednie parametry techniczne dostosowane do gatunków migrujących, zlokalizować w miejscach stwierdzonej migracji:
 - 12.1 pod estakadą dla dużych zwierząt,
 - 12.2 w km około 7+550 o szerokości minimalnej 60 m,
 - 12.3 na całej trasie przepusty z półkami dostosowane do migracji zwierzyny małej i średniej,

- 12.4 dodatkowe przejście nad obwodnicą dla dużych zwierząt w rejonie km 4+300 drogi o szerokości co najmniej 60 m.
 - 12.5 w pobliżu planowanych przejść dla zwierząt zaprojektować wygradzenia i żywopłoty, służące naprowadzaniu zwierząt.
 - 12.6 zaprojektować, w uzasadnionych przypadkach, płotki naprowadzające dla drobnych zwierząt, kierujące je do przepustów pod trasą.
13. Uwzględnić program kompensacji przyrodniczej, wskazany w pkt. VII. i niniejszej decyzji.

IV. Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych, w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii

- 1. Zastosować urządzenia do oczyszczania wód opadowych o dużej pojemności magazynującej odseparowane substancje ropopochodne lub inne niebezpieczne, co pozwoli na ich przetrzymanie do czasu rozpoczęcia akcji ratowniczej.
- 2. Zainstalować w dolinie Rospudy wysokosprawne separatory koalescencyjne z zamknięciem automatycznym i systemem alarmowym (zdalne powiadamianie służb eksploatacyjnych i ratowniczych).
- 3. Ustawić w wybranych punktach trasy, w szczególności w dolinie Rospudy i w obszarze Natura 2000, tablice informacyjne o sposobie powiadamiania o zagrożeniu dla środowiska.
- 4. Współpracować ze strażą pożarną odpowiedzialną za prowadzenie akcji ratowniczej.
- 5. Przeszkolić służby drogowe z zakresu poważnych awarii drogowych i opracować system ich monitoringu w ramach opracowanego programu działań, w przypadku wystąpienia poważnej awarii.

V. Wymogi w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których przeprowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:

Nie dotyczy przedsięwzięcia.

VI. Konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania

Nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania.

VII. Nalożyć na inwestora obowiązki:

1. Wykonania następujących działań łagodzących i kompensacji przyrodniczej:

1.1 zachowania i stanowiska lęgowego trzmielojada na dotychczasowym stanowisku położonym w zasięgu oddziaływania inwestycji poprzez renaturalizację biotopów na części działek nr: 236, 239, 240/1, 240/2, 241, 242, 243/2, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251/1, 253, 255, 256, 257/2, 257/5, 258, 259/3, 260/3, 261/1, 262 położonych w obrębie Topiłówka, gm. Augustów, powiat augustowski, na łącznej powierzchni 5 ha (75 % to grunty orne, 2 odrębne działki, słoneczne stoki, w odległości do 2,0 km od obwodnicy) z jednoczesnym wykupem lub wydzierżawieniem tych gruntów – do końca I kwartału 2007 r. oraz:

1.1.1 przygotowanie gruntu poprzez zaoranie i kultywatorowanie – do końca II kwartału 2007 r.,

1.1.2 zalesienie 10% każdego ha (3000 sadzonek/ha, w składzie So 80%, Brz 20%); kępy nieregularne – do końca II kwartału 2007 r.,

1.1.3 posadzenie w talerzach 15 krzewów na każdy hektar; po 3 egz.: głogu, taminy, gruszy, jaluwea i róży; 50% sadzonych krzewów musi mieć więcej niż 5 lat – do końca II kwartału 2007 r.,

1.1.4 usypanie 5 skupisk kamieni polnych o różnorodnej wielkości na nasłonecznionych stokach, w stosach po 2 m³ – do końca III kwartału 2007 r.,

1.1.5 koszenie w sierpniu wraz ze zebraniem biomasy 33% powierzchni otwartej; naprzemian tzn. w trzyletnim cyklu, co roku inna powierzchnia – od 2007 r. zadanie stałe,

1.2 zachowanie i stanowiska lęgowego bielika, gnieźdzącego się obecnie w zasięgu oddziaływania inwestycji poprzez renaturalizację biotopów na żerowisku:

1.2.1 na części działek nr: 118, 119, 120, 122, 123, 124, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 169, 170, 171, 172 położonych w obrębie Osowy Grąd, gm. Augustów, na części działek nr: 3/20, 3/22, 3/23, 3/24, 3/27 położonych w obrębie Kolnica Ośrodek Doświadczalny, gm. Augustów, na części działek nr: 104, 105, 112, 113, 119, 120, 111, 114, 118, 121, 126, 127, 131, 130/2, 132, 133, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154 położonych w obrębie Komaszówka wieś Rzepiski Polki,

gm. Augustów, na części działek nr: 56, 57, 58, 59, 60/1, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 99, 100, 101, 23/1, 17/1, 14/10, 14/9, 14/8, 14/1, 13/3, 13/1, 12, 10, 7/1, 5, 2/3, 2/8 położonych w obrębie Komaszówka, gm. Augustów, na części działek nr: 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281 położonych w obrębie Ponidzie, gm. Augustów na łącznej powierzchni 40 ha (linia brzegowa jeziora wraz z zadrzewieniami, położona pomiędzy brzegiem jeziora, a rowami opaskowymi lub w pasie od 75 do 100 m na odcinkach, gdzie nie zostały wykonane rowy opaskowe) z jednoczesnym wykupem lub wydzierżawieniem tych gruntów – do końca II kwartału 2007 r.

1.2.2 na części działek nr: 147, 168, 172 położonych w obrębie Osowy Grąd, gm. Augustów, powiat augustowski poprzez budowę progu z bystrołokiem o stałym poziomie piętrzenia – do końca IV kwartału 2007 r.

1.3 zachowanie 1 stanowiska lęgowego orlika krzykliwego, gnieźdzącego się obecnie w zasięgu oddziaływania inwestycji poprzez:

1.3.1 renaturalizację biotopów na lęgowisku:

- w oddz. nr: 185a, 194af, 203a, 206c, 210d, 211bd, 214gf, 265a, Nadleśnictwa Szczebra, obręb Rospuda, gm. Augustów, powiat augustowski, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szczebra, poprzez wyłączenie wskazanych drzewostanów z prac gospodarczych – do końca 2011 r. lub po okresie 2 sezonów lęgowych, w których orlik krzykliwy wyprowadzi młode z gniazda zbudowanego w jednym ze wskazanych oddziałów,
- na części działek nr: 257/5, 258, 259/3, 260/3, 261/1, 262 w obrębie Topiłówka, gm. Augustów, powiat augustowski poprzez posadzenie na odcinku 375 m wzdłuż projektowanej obwodnicy od strony gruntów wsi Topiłówka 25 lip w wieku od 5 do 10 lat w odstępach co 15 m, a także 24 innych drzew (w równej ilości: klony, jawory, jesiony) pomiędzy lipami – do końca października 2007 r. oraz bieżącą pielęgnację drzew od 2007 r. (jako zadanie stałe).

1.3.2 renaturalizację biotopów na żerowisku:

- na działkach nr 236, 239, 240/1, 240/2, 241, 242, 243/2, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251/1, 253, 255, 256, 257/2, 257/5, 258, 259/3, 260/3, 261/1, 262 położonych w obrębie Topiłówka, gm. Augustów, powiat augustowski, na łącznej powierzchni 20 ha poprzez ich wykup

lub wydzierżawienie – do końca I kwartału 2007 r. oraz odtworzenie runi na całej wykupionej powierzchni, pozostawienie miedzi o długości nie mniejszej niż 2 km i szerokości nie mniejszej niż 0,5 m, wygrozdzenie 3 kwater do wypasu bydła i koni o łącznej powierzchni 10 ha, wykopanie 6 oczek wodnych (3 szt. o powierzchni 500 m² i głębokości 1,5 m oraz 3 szt. o powierzchni 500 m² i głębokości 1,0 m) w najniższych punktach terenu z wywiezieniem urobku poza obniżenie (do 1 km) i jego rozplantowaniem, likwidację systemów drenarskich i melioracyjnych na całym renaturalizowanym obszarze nie oddziałujących na przyległe grunty prywatne, budowę 2 brogów na siano – do końca III kwartału 2007 r., a także koszenie łąk na powierzchni 10 ha w okresie po 10 czerwca z wykorzystaniem wyplaszaczy ptaków oraz wypas 10 ha w obsadzie nie przekraczającej 1,5 szt. dużej/ha – od 2007 r. zadanie stałe, - na działkach nr 369, 370, 371, 372, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 505, 506, 507, 508, 509, 511, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021 położonych w obrębie Łąki Rzeki Rospuda, gm. Augustów, powiat augustowski, na łącznej powierzchni 30 ha poprzez ich wykup lub wydzierżawienie w terminie – do końca I kwartału 2007 r. oraz usunięcie zadrzewienia i zakrzaczeń z powierzchni 20 ha wraz z wywiezieniem biomasy poza dolinę rzeki Rospudy i budowę 4 brogów na siano – do końca III kwartału 2007 r., a także ręczne koszenie łąk w okresie od 10 lipca do 20 sierpnia na powierzchni 20 ha wraz z zebraniem biomasy i jej wywiezieniem poza obszar doliny rzeki Rospudy lub złożenie w brogach – od 2007 r. zadanie stałe.

1.4 utworzenie 11 nowych stanowisk lęgowych jarząbka na całym obszarze przylączonym do OSOP Natura 2000 „Puszcza Augustowska” poprzez utworzenie biotopów lęgowych;

1.4.1 na części działek przylegających do lasu nr: 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199/2, 200/1, 200/2, 201, 202, 203/2, 269, 270, 271, 272, 273, 274 położonych w obrębie Krasne, gm. Giby, powiat sejneński; na części działek przylegających do lasu nr: 1, 2, 3/1, 3/2, 4, 5/1, 7/1, 6/1, 6/2, 7/1, 11/2, 12/1, 17/1, 17/2, 17/3, 18, 19, 20/1 położonych w obrębie Pogorzelec, gm. Giby, powiat augustowski; na części działek przylegających do lasu nr: 1/2, 2/1 położonych w obrębie Wigrance, gm. Sejny, powiat augustowski; na części działek przylegających do lasu nr: 186, 187, 188, 189/1, 190 położonych w obrębie Bereźniki, gm. Sejny, powiat sejneński; na części działek przylegających do lasu nr: 59/8, 59/9, 59/10, 60/15, 60/16, 60/17, 60/18, 141/9, 141/10, 142/10, 142/12, 142/14, 142/15, 162/2, 163, 164/3, 164/5, 165/1, 165/4, 169/7, 169/9, 169/11, 169/13, 170/5, 170/6, 170/4, 170/3, 171/2, 172/2, 173/3 położonych w obrębie Dubowo, gm. Sejny, powiat augustowski na łącznej powierzchni 165 ha w 11 obszarach po ok. 15 ha każdy poprzez ich wykup lub wydzierżawienie – do końca II kwartału 2007 r. oraz:

- przygotowanie gleby (orka pełna głęboka, dwupoziomowa na głębokość do 60 cm, bronowanie całej powierzchni, wyoranie bruzd pod sadzenie pługiem dwuodkładnicowym, na głębokość 15 cm i szerokość 0,7 m) – do końca II kwartału 2007 r.,
- zalesienie obszaru (sadzonki 1 lub 2-latki, sadzenie sosny i świerka w szparę pod kostur, sadzenie brzozy w jamkę, więźba sadzenia prostokątna lub trójkątna, w przypadku brzozy kwadratowa; wymiary więźby sadzenia: sosna: 1,5 x 0,75 m, świerk: 1,5 x 1,70 m, brzoza: 1,5 x 1,50 m; forma sadzenia poszczególnych gatunków: brzoza - w rzędy, dookoła zalesianej powierzchni, postać pasów przeciwpożarowych, świerk - w kępy o wielkości około 30 arów, najkorzystniej w bardziej uwilgotnionych fragmentach terenu, w obniżeniach i dolinkach, sosna - cała pozostała część powierzchni, miejsca suchsze, o małym uwilgotnieniu; zapotrzebowanie na materiał sadzeniowy: sosna 50% (4450 szt./ha), świerk 40% (1560 szt./ha), brzoza 10% (440 szt./ha); upraw nie należy grodzić, a powstałych luk nie należy zalesiać) – do końca II kwartału 2007 r.,
- pozostawienie, jako niezagospodarowanych, wykupionych lub wydzierżawionych fragmentów lasów oraz samosiewów – od 2007 r., jako zadanie stałe,

- wykaszanie chwastów pomiędzy drzewkami – od 2007 r., jako zadanie stałe (tak długo, jak chwasty będą zagrażać drzewkom),

1.4.2 w oddz. nr: 722a,b, 683a,b,c, 684a, 685, 686a,b,c, 687a, b, c, f, g, k (obszar 200 m wzdłuż granicy lasu) Nadleśnictwa Pomorze, obręb Pomorze, gm. Sejny, powiat sejneński, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Pomorze, wprowadzenie podszytów (w talerzach: leszczyna - miejsca, gdzie nie występuje, 100 sadzonek/ha, świerk - w kępach o wielkości około 15 arów; łącznie 10 kęp o łącznej powierzchni 1 ha; więźba sadzenia luźna 1,5 x 1,7 m, 3000 sadzonek). W miejscach przeznaczonych do podsadzeń należy usunąć maliny i dbać o to, aby nie zagłuszyła sadzonek w przeciągu pierwszych kilku lat wzrostu – do końca II kwartału 2007 r.,

1.4.3 w części oddz. nr: 314a, 338a,b,c (obszar 200 m wzdłuż granicy lasu) Nadleśnictwa Głęboki Bród, gm. Giby, powiat sejneński, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Głęboki Bród, wprowadzenie podszytów (w talerzach: leszczyna - miejsca, gdzie nie występuje, 100 sadzonek/ha, świerk - w kępach o wielkości około 5 arów; łącznie 10 kęp o łącznej powierzchni 0,5 ha; więźba sadzenia luźna 1,5 x 1,7 m, 1500 sadzonek) – do końca II kwartału 2007 r.,

1.4.4 w oddz. nr: 290a, 315a Nadleśnictwa Głęboki Bród, gm. Giby, powiat sejneński, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Głęboki Bród, likwidacja istniejących grodzień upraw oraz zaniechanie budowy nowych grodzień – likwidacja do końca II kwartału 2007; zaniechanie grodzień od 2007 r. zadanie stałe,

1.4.5 w części oddz. nr: 226a,b,d, 203a,j (obszar 200 m wzdłuż granicy lasu) Nadleśnictwa Głęboki Bród, gm. Giby, powiat sejneński, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Głęboki Bród, wprowadzenie podszytów (w talerzach: leszczyna - miejsca, gdzie nie występuje, 100 sadzonek/ha, świerk - w kępach o wielkości około 5 arów; łącznie 10 kęp o łącznej powierzchni 0,5 ha; więźba sadzenia luźna 1,5 x 1,7 m, 1500 sadzonek) – do końca II kwartału 2007 r.

1.5 wzrost populacji guszcza o 2 osobniki (kogut+kura) poprzez renaturalizację biotopów na tokowiskach i legowiskach położonych na terenie OSOP Natura 2000 „Puszcza Augustowska” w Nadleśnictwie Szczebra, obręb Serwy I

1.5.1 w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szczebra, – w IV kwartale 2006 r. (zaniechanie wprowadzania i wyeliminowanie podszytów liściastych oraz grodzień upraw z siatki – od listopada 2006 r. zadanie stałe), w szczególności:

- w oddziale 6b poprzez usunięcie 75% podrostu oraz usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 7a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 oraz usunięcie 100% buka, grabu z podszytu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 7b poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m, chronić przestoje So 66, Brz 66),
- w oddziale 8a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka z podszytu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 9a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 30a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i usunięcie 60% podrostu,
- w oddziale 30b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 30c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 30d poprzez utworzenie 5 luk o średnicy około 32 m każda, usunięcie 50% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 31a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, usunięcie 100% grabu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 31b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i zaniechanie wprowadzania podszytu,
- w oddziale 31c poprzez usunięcie 100% lipy, buka i zredukować podszyt do zadrzewienia 0,2, zaniechanie wprowadzania podszytu, trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 31d poprzez utworzenie 25 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić po 2 sztuczne wyrwy), usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,

- w oddziale 32a poprzez utworzenie 33 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić po 2 sztuczne wywroty), usunięcie 80% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,1,
- w oddziale 33a poprzez utworzenie 23 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić po 2 sztuczne wywroty), usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,1,
- w oddziale 33b poprzez utworzenie 10 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić po 2 sztuczne wywroty), zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,1,

1.5.2 w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szezebra – w IV kwartale 2007 r. (zaniechanie wprowadzania podszytów liściastych oraz grodzień upraw z siatki – od listopada 2006 r. zadanie stałe), a w szczególności:

- w oddziale 10a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka z podszytu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 10b poprzez usunięcie 90% brzozy,
- w oddziale 10c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2 (chronić przestoje So 100),
- w oddziale 11a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 11b poprzez planowany zrąb (w 4 nawrotach co 5 lat, powierzchnia całkowita pojedynczego paska zrębowego nie powinna przekraczać 1,15 ha), odnowienia naturalne bez przygotowania gleby i grodzienia upraw,
- w oddziale 12a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 oraz usunięcie 90% podrostu,
- w oddziale 12b poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 12c poprzez czyszczenie (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 12d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 12f poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6

- (chronić przestoje So 112) i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 13a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 usunięcie 75% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
 - w oddziale 13c poprzez czyszczenie (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
 - w oddziale 13d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 usunięcie 50% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2 (chronić przestoje So 122),
 - w oddziale 13f poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 usunięcie 2/3 podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
 - w oddziale 34a poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
 - w oddziale 34b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
 - w oddziale 35a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, redukcję podszytu do zadrzewienia 0,2 i zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu,
 - w oddziale 36a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
 - w oddziale 36b poprzez planowany zrąb (w 2 nawrotach co 5 lat, powierzchnia całkowita pojedynczego paska zrębowego nie powinna przekraczać 0,9 ha) oraz odnowienia naturalnie bez przygotowania gleby i grodzenia upraw,
 - w oddziale 37a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 (chronić przestoje So 112), usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
 - w oddziale 37b poprzez planowany zrąb (2,66ha - wykonać jednocześnie na 3 różnych powierzchniach oddzielonych od siebie o min. 100 m, powierzchnia pojedynczego paska zrębowego nie powinna przekraczać 1 ha), odnowienia naturalnie bez przygotowania gleby i grodzenia upraw (pozostałą część wydzielenia odnawiać w podobny sposób z nawrotem co 5 lat),
 - w oddziale 37c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,

- w oddziale 37d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 zaniechać planowanego wprowadzania podszytu,

1.5.3 w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szczebra – w IV kwartale 2008 r. (zaniechanie wprowadzania podszytów liściastych oraz grodzień upraw z siatki

– od października 2006 r. zadanie stałe), a w szczególności:

- w oddziale 54 a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu świerka, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2 (chronić przestoje So 117),
- w oddziale 54b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 (w selekcji eliminować świerk), usunięcie 75% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 54c poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 54d poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 55a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 55b poprzez planowany zrąb (5,92 - wykonać w min. 3 nawrotach i 6 powierzchniach zrębowych, powierzchnia pojedynczego paska zrębowego nie powinna przekraczać 1 ha), odnowienia naturalne bez przygotowania gleby i grodzienia upraw,
- w oddziale 55c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 55d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 55f poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 (chronić przestoje So 132), usunięcie 50% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 56a poprzez utworzenie 24 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić ok. 2 sztucznych wywrotów), usunięcie 75% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,1,
- w oddziale 56b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 57a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu

do 0,6, utworzenie 14 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić ok. 2 sztucznych wywrotów), usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,1,

- w oddziale 57b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2 i zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu,

1.5.4 w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szezebra – w IV kwartale 2008r. (zaniechanie wprowadzania podszytów liściastych oraz grodzień upraw z siatki – od listopada 2006 r. zadanie stałe), w tym w szczególności:

- w oddziale 77b poprzez zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu i trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 77c poprzez zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu i trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),
- w oddziale 77d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 78a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 78b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 78c poprzez odnowienie naturalnie powierzchni zrębowej bez przygotowania gleby i grodzień upraw,
- w oddziale 78d poprzez planowany zrąb (2,82 ha - wykonać w min. 3 nawrotach co 5 lat, powierzchnia pojedynczego paska zrębowego nie powinna przekraczać 1 ha), odnowienia naturalnie bez przygotowania gleby i grodzień upraw,
- w oddziale 78f poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,
- w oddziale 79a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 79b poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,
- w oddziale 79d poprzez wykonanie czyszczeń (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m),

- w oddziałach 79f, 79h, 79i poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,
- w oddziale 80a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 (chronić przestoje So 122), zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,

1.5.5 w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Szczebra – w IV kwartale 2009 r. zaniechanie wprowadzania podszytów liściastych – od listopada 2006 r. zadanie stałe, a także:

- w oddziale 58a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, utworzenie 20 luk o średnicy około 32 m każda (w każdej luce pozostawić po 2 sztuczne wywroty), usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2, usunięcie ogrodzenia z siatki stalowej,
- w oddziale 58b poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,
- w oddziale 59a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 59b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 60a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, w tym 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 60b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2 i zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu,
- w oddziale 61a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, w tym 100% buka, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 61b poprzez nieogrodzenie upraw,
- w oddziale 61c poprzez usunięcie 100% buka z podszytu,
- w oddziale 81a poprzez podzielenie planowanej powierzchni zrębowej 2,24 ha na dwa paski zrębowe oddalone od siebie o min. 100 m, odnowienie pozostałej części wydzielania w podobny sposób z nawrotem co 5 lat, odnowienia naturalnie bez przygotowania gleby i grodzenia upraw,
- w oddziale 81b poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,

- w oddziale 81c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i usunięcie 50% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 82a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 82b poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m), usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 82c poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m), usunięcie 100% buka z podszytu, usunięcie świerku z zalesionej luki w północno-wschodniej części wydzielenia,
- w oddziale 82d poprzez usunięcie 100% brzozy z drzewostanu,
- w oddziałach 82f i 82g poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co 10-15 m),
- w oddziale 82h poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co 10-15 m, chronić przestoje So 77),
- w oddziale 83a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 83b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 83c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 75% podrostu i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 83d poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i usunięcie 2/3 podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 83f poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co 10-15 m), zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu,
- w oddziale 83g poprzez czyszczenia (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co 10-15 m),
- w oddziale 83 h poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 50% podrostu, usunięcie 100% buka i zredukowanie

- podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 84a poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 2/3 podrostu, usunięcie 100% buka i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2, usunięcie ogrodzeń z siatki stalowej (remiza),
- w oddziale 84b poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6, usunięcie 80% podrostu, zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 84c poprzez obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6 i zredukowanie podszytu do zadrzewienia 0,2,
- w oddziale 84d poprzez usunięcie 100% zadrzewienia i zakrzaczeń,
- w oddziale 84f poprzez trzebież (gałęzie i czuby drzew po zabiegu składać w stosy o wysokości ok. 0,5 m rozmieszczone co ok. 10-15 m), usunięcie z podszytu 100% grabu, buka, lipy, bzu czarnego i zredukowanie całkowitej ilości podszytu do zadrzewienia 0,2, zaniechanie planowanego wprowadzania podszytu,
- w oddziale 84g poprzez nie grodzenie upraw,

1.5.6 w latach 2006 – 2009:

- na terenie obwodów łowieckich położonych w promieniu 12 km od obszaru objętego renaturalizacją biotopów, w porozumieniu z dzierżawcami obwodów łowieckich, redukcja drapieżników (lisy, jenoty, kuny leśne) - 1750 osobników.

1.6 utworzenie 1 nowego rewiru lęgowego włośchatki na OSOP Natura 2000 „Puszcza Augustowska na terenie Nadleśnictwa Szczebra, obręb Rospuda poprzez zwiększenie dostępnych miejsc lęgowych oraz rozwieszenie 50 budek lęgowych w borach (drzewostany sosnowo-świerkowe) w wieku powyżej 60 lat.

1.7 utworzenie nowych rewirów lęgowych: 1 pary dzięcioła czarnego, 1 pary dzięcioła średniego, 6 par mucholówki małej, 1 pary żurawia na obszarze przyłączonym do OSOP Natura 2000 „Puszcza Augustowska” poprzez renaturalizację biotopów lęgowych na terenie:

1.7.1 Nadleśnictwa Szczebra, obręb Rospuda oddz. 117, 118, 119, 121, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 129, 131, w porozumieniu z Nadleśnictwem Szczebra, poprzez wyłączenie z produkcji 285,46 ha drzewostanów – do końca I kwartału 2007 r.,

- 1.7.2 powiatu augustowskiego, gm. Nowinka, obręb Pijawne Polskie działki nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46/1, 46/2, 47/1, 47/2, 48/1, 48/2, 49/1, 49/2, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56/1, 56/2, 57, 58, 208/1; gm. Nowinka, obręb Ciszówek działki nr: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 221, 222, 223 poprzez wykup lub wydzierżawienie 35 ha stanowiących enklawy w drzewostanach wyłączonych z produkcji – do końca II kwartału 2007 r.,
- 1.7.3 wymienionych w pkt 1.7.1. i 1.7.2. gruntów Nadleśnictwa Szezebra oraz wsi Pijawne Polskie poprzez budowę 6 szt. progów z bystrotokiem umożliwiającym migrację fauny wodnej ze stałym poziomem piętrzenia, tworzących stałe i okresowe rozlewiska – do końca II kwartału 2007 r.,
- 1.7.4 Nadleśnictwa Augustów, obręb Balinka oddz. 263, 264, 265, 266, 267, 282, 283, 284, 285, 286, 301, 302, 303, 304, 318, 319 (z wyłączeniem pododdziałów h, f), 320, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Augustów poprzez:
- wyłączenie z produkcji 386,83 ha drzewostanów – do końca I kwartału 2007 r.,
 - likwidację grodzień w oddz. 319 – do końca I kwartału 2007r.,
 - wypłycenie 22,250 m rowów melioracyjnych poprzez rozplantowanie urobku ze skarp – do końca IV kwartału 2007 r.,
 - budowę 10 szt. progów ze ścianką szczelną oraz ze stałym poziomem piętrzenia, a także 36 zastawek wykonanych z drewna: urządzenia powinny piętrzyć wodę na poziomie nie niższym niż 0,10 m poniżej terenu na skarpie rowu – do końca IV kwartału 2007 r.,
- 1.7.5 powiatu augustowskiego, gm. Sztabin, obręb Hruskie część działki nr: 117; gm. Sztabin, obręb Jastrzębna II część działek nr: 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 803, 294, 295, 296, 804, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 805, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 799, 800, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 802, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777,

778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788; gm. Lipsk, obręb Ostrowie część działek nr: 410, 15\1, 15\2, 16, 17, 18\1, 18\2 poprzez:

- wykup lub wydzierżawienie 513 ha i wyłączenie zakupionych drzewostanów z produkcji – do końca III kwartału 2007 r.,
- wypłylenie 4.900 m rowów melioracyjnych poprzez rozplantowanie urobku ze skarp oraz budowę 10 szt. progów ze ścianką szczelną oraz ze stałym poziomem piętrzenia, a także 13 zastawek wykonanych z drewna (urządzenia powinny piętrzyć wodę na poziomie nie niższym niż 0,10 m poniżej terenu na skarpię rowu) – do IV kwartału 2007 r.

1.8 utworzenie nowych stanowisk lęgowych: 2 par błotniaka stawowego, 5 par żurawi, 2 par kropiatki, 3 par derkaczy, 1 pary jarzębatki na obszarze przyłączonym do OSOP Natura 2000 „Puszcza Augustowska” poprzez renaturalizację biotopów lęgowych na terenie:

1.8.1 powiatu augustowskiego, gm. Lipsk, obręb Ostrowie, działki nr: 19, 21, 22\1, 22\2, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80\1, 80\2, 81, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466\1, 466\2, 468, 469 poprzez:

- wykup lub wydzierżawienie 100 ha gruntów prywatnych – do końca I kwartału 2007 r.,
- budowę 1 zbiornika wodnego o głębokości maksymalnej 1,5 m, wraz z wywiezieniem urobku poza renaturalizowany teren, wykopanie 4 oczek wodnych (każde o powierzchni 500 m² i głębokości do 1,5 m, wraz z wywiezieniem urobku poza renaturalizowany teren), budowę 3 progów ze ścianką szczelną oraz ze stałym poziomem piętrzenia tworzących rozlewisko o powierzchni co najmniej 30 ha – do końca II kwartału 2007 r.,
- rekultywację terenu, odtworzenie ekstensywnych łąk i otwartych turzycowisk na powierzchni 20 ha oraz budowę 2 brogów na siano – do końca III kwartału 2007 r.,
- koszenie łąk i otwartych turzycowisk na powierzchni 20 ha wraz ze złożeniem biomasy w brogach lub wywiezieniem poza renaturalizowany obszar – od 2007 r. zadanie stałe,

1.8.2 obręb Lipsk, działki nr: 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246\1, 248\9, 248\10, 248\11, 249, 250, 251, 252, 254\1, 254\3, 254\4, 256, 257\7, 263\2, 263\1, 438\1, 438\2, 476, 477\3, 478, 479, 480, 481, 483, 484, 485, 486, 487, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 501, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 511\1, 511\3, 512, 514, 515, 516, 517\1, 517\2, 518\2, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 590, 559, 559\01, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571\2, 572, 573, 574, 576\2, 577, 579\2, 580, 581, 582, 583\2, 586\2, 587\2, 587\7, 588\1, 588\2, 588\3, 588\9, 588\8, 589\2; obręb Miasto Lipsk, działki nr: 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41\1; Nadl. Augustów, obręb Balinka, oddz. 352, 353, 354, 355a,b,c, 356, 357, 358d, f, h, i, j, k, l poprzez:

- budowę 1 zbiornika wodnego o głębokości maksymalnej 1,5 m, wraz z wywiezieniem urobku poza renaturalizowany teren, wykopanie 16 oczek wodnych (każde o powierzchni 500 m² i głębokości do 1,5 m, wraz z wywiezieniem urobku poza renaturalizowany teren), budowę 5 progów ze ścianką szczelną oraz ze stałym poziomem piętrzenia tworzących (co najmniej 4 rozlewniska o łącznej powierzchni ponad 80 ha) – do końca II kwartału 2008 r.,
- remont 5,5 km polnych dróg dojazdowych na łąki i otwarte turzycowiska umożliwiające ich coroczne wykaszanie, rekultywację terenu, odtworzenie ekstensywnych łąk i otwartych turzycowisk na powierzchni 80 ha, budowę 8 brogów na siano – do końca III kwartału 2008 r.,
- koszenie łąk i otwartych turzycowisk na powierzchni 80 ha wraz ze złożeniem biomasy w brogach lub wywiezieniem poza renaturalizowany obszar – od 2008 r. zadanie stałe.

1.9 działania związane z kompensacją siedlisk: borów i lasów bagiennych (*Sphagno-Piceetum*, *Dryopteridi-Betuletum*) – kod 91D0 (pow. 2,01 ha), grądów subkontynentalnych (*Melitti-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) – kod 9170-2 (pow. 7,45 ha), lasu łęgowego (*Circaeo-Alnetum*) - kod 91E0-3 (pow. 0,79 ha) oraz torfowiska przejściowego - kod 7140 (pow. 0,25 ha) zawarte są w programie kompensacji dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego, muchołówki małej, jarząbka, żurawia, błotniaka stawowego, kropiatki, derkacza, jarzębatki.

2. Prowadzenia monitoringu wpływu inwestycji na środowisko w następujących zakresach:
- 2.1 monitoring jakości wód powierzchniowych, poniżej i powyżej miejsca zrzutów deszczowych, podczas eksploatacji drogi, dwa razy do roku (wiosną i jesienią), wykonywać badania zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych;
 - 2.2 monitoring jakości ścieków opadowych odprowadzanych po urządzeniach oczyszczających do wód powierzchniowych podczas eksploatacji drogi, dwa razy w roku (wiosną i jesienią), wykonywać badania zawiesiny ogólnej i substancji ropopochodnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz. 164),
 - 2.3 monitoring jakości wód gruntowych w piezometrach, usytuowanych w dolinie Rospudy poniżej zbiorników retencyjno-odparowujących oraz w reprezentatywnych siedliskach hydrogenicznych, zlokalizowanych przy trasie obwodnicy (łęgi, olsy, bory bagienne),
 - 2.4 monitoring hałasu - badania przeprowadzić po upływie 1 roku od oddania drogi do użytkowania, a w następnych latach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją dróg, linii kolejowych, linii tramwajowych, lotnisk oraz portów, które powinny być przekazywane właściwym organom ochrony środowiska, oraz terminów i sposobów ich prezentacji (Dz. U. Nr 18, poz. 164) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. Nr 35, poz. 308):
 - 2.4.1 w zakresie weryfikacji skuteczności zastosowanych ekranów akustycznych - wykonać badania zgodnie z normą PN ISO 10847, przy wszystkich zaprojektowanych ekranach akustycznych,
 - 2.4.2 w zakresie kontroli zmian zasięgu hałasu wykonać badania na obszarach naturalnych.
 - 2.5 monitoring zawartości metali ciężkich w glebach i roślinności - po dwa transekty w trzech typach naturalnych krajobrazów o odmiennych właściwościach

geochemicznych: gliniaste wysoczyzny moreny dennej, piaszczysto – żwirowe sandry i krajobrazy akumulacji biogenicznej

2.6 monitoring siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej:

2.6.1 na obszarze objętym inwestycją oraz w strefie jej oddziaływania – w okresie realizacji inwestycji oraz w ciągu pierwszych 3 lat użytkowania inwestycji corocznie, w okresie od marca do września odbyć co najmniej dwie wizyty terenowe w celu ustalenia stanu i zachowania występujących tam siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej: stan „zerowy” stanowią dane z raportu.

2.6.2 na obszarach objętych kompensacją przyrodniczą – odbyć w roku 2007, w okresie od marca do września, co najmniej dwie wizyty terenowe mające na celu ustalenie stanu „zerowego” występujących tam siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej oraz w ciągu pierwszych 3 lat od zakończenia kompensacji, corocznie w okresie od marca do września odbyć, co najmniej cztery wizyty terenowe w celu ustalenia stanu odtwarzanych siedlisk przyrodniczych wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej.

2.7 monitoring ptaków:

2.7.1 na obszarze objętym inwestycją oraz w strefie jej oddziaływania – w czasie realizacji inwestycji i w ciągu pierwszych 3 lat użytkowania inwestycji:

- metodą kartograficzną – obejmującą obszar w odległości 750 metrów po obu stronach drogi oraz 750 od granicy obszaru Natura 2000. Należy przeprowadzić, co najmniej siedem wizyt terenowych w każdym roku w sezonie od marca do lipca. Kontrolą należy objąć gatunki ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Dane wyjściowe zawiera raport;
- metodą transektową – obejmującą co najmniej osiem (2 w dolinie rzeki Rospudy, 4 w terenie zalesionym otwartym i 2 w terenie otwartym po obu stronach kompleksu leśnego) prostopadłych do budowanej drogi transektów, po których będzie odbywał się przemarsz połączony z nasłuchem i notowaniem terytorialnych samców. Początek transektu winien znajdować się na drodze, a jego długość winna wynosić 3 km. Każdy transekt należy skontrolować pięciokrotnie (trzy dzienne kontrole

i dwie nocne). Kontrola należy objąć wszystkie gatunki ptaków. Zadaniem obserwatora będzie notowanie wszystkich widzianych i słyszanych terytorialnie osobników. Prace w pierwszym sezonie winny być przeprowadzone w 2007 r., w celu uzyskania danych wyjściowych;

- metoda liniowa – polegająca na kontroli śmiertelności ptaków na skutek zderzeń z samochodami, poprzez zebranie martwych ptaków z drogi i pobocza, a następnie ich oznaczenie (gatunek, płeć, wiek). Kontrole należy prowadzić w okresie od marca do października (2x dziennie). Czas trwania obu kontroli należy dostosować tak, aby kontrola poranna rozpoczynała się w godzinę po wschodzie słońca, a wieczorna kończyła godzinę przed zachodem słońca. Zadaniem obserwatora będzie przemierzanie trasy na odcinku przebiegającym przez obszar Natura 2000, wykraczającym po 1 km z obu stron obszaru. Kontrola powinna być prowadzona pieszo ze względu na zdecydowanie większą wykrywalność. Obserwator powinien notować miejsca znalezienia martwego ptaka w odniesieniu do słupków drogowych.

2.7.2 na obszarze objętym działaniami łagodzącymi i kompensacją – w ciągu 3 lat od wykonania kompensacji: metodą kartograficzną obejmującą cały obszar przeznaczony pod kompensację. W przypadku niektórych gatunków (np. włośnatka) konieczne będzie wyjście poza obszar przeznaczony pod kompensację. Metoda winna opierać się na siedmiu wizytach terenowych w każdym roku, w sezonie od marca do lipca. Kontrolą należy objąć gatunki ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Prace w pierwszym sezonie należy przeprowadzić w 2007 r., w celu uzyskania danych wyjściowych.

2.8 Dopuszcza się zmiany zakresu kompensacji ustalonej w pkt. 1 w wyniku potwierdzenia skuteczności urządzeń ograniczających hałas, a także w wyniku ustaleń prowadzonego monitoringu, o którym mowa w pkt. 2. Terminy kompensacji przyrodniczej mogą ulec wydłużeniu o 1 rok w przypadku wystąpienia opóźnień w wykupie lub wydzierżawianiu gruntów z przyczyn formalnych.

3. Wykonania analizy poralizacyjnej w zakresie:

3.1 ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem,

3.2 ochrony środowiska gruntowo-wodnego,

- 3.3 stopnia realizacji i skuteczności zastosowanych działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływanie drogi.
- 3.4 analizę poralizacyjną wykonać po upływie roku, a jej wyniki przedstawić przed upływem 18 miesięcy od dnia oddania obiektu do użytkowania.

VIII. Nadać niniejszej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności

UZASADNIENIE

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku pismem z dnia 17 listopada 2005 r. znak: GDDKIA-O/BI-DT-6/290/49/05, zwróciła się do Wojewody Podlaskiego z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie Obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 (granica państwa - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa) na obszarze gmin: Nowinka i Augustów oraz miasta Augustów.

O wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Wojewoda Podlaski, zgodnie z art. 61 § 4 Kpa, poinformował strony zawiadomieniem z dnia 29 listopada 2005 r. znak: SR.II.AJ.66131/89/05.

Informację, o zamieszczeniu wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie Obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 (granica państwa - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa) na obszarze gmin: Nowinka i Augustów oraz miasta Augustów Wojewoda Podlaski umieścił również w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie i jednocześnie podał tę informację do publicznej wiadomości w dniu 29 listopada 2005 r., poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, a także siedzibie Urzędu Miasta Augustów, w Urzędzie Gminy Augustów i Urzędzie Gminy Nowinka oraz w sposób zwyczajowo przyjęty: w zainteresowanych sołectwach. We wszystkich powyższych przypadkach wskazano w niej na możliwości zapoznania się z wnioskiem wszystkich zainteresowanych i składania uwag określając termin.

Wojewoda Podlaski, stosownie do art. 48 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, wystąpił do Ministra Środowiska oraz Państwowego

Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku z prośbą o uzgodnienie warunków środowiskowych realizacji przedsięwzięcia.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Białymstoku postanowieniem z dnia 12 stycznia 2006 r., nr 15/P-LNZ/2006 uzgodnił uwarunkowania środowiskowe dla wyżej wymienionego przedsięwzięcia pod kątem zapobiegania narażenia na zdrowie i życie ludzi wynikające z przedłożonego Raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i aneksu do raportu.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego wpłynęły do Wojewody Podlaskiego żądania o dopuszczenie do udziału w postępowaniu na prawach strony następujących organizacji ekologicznych:

1. Stowarzyszenia Federacja Zielonych w Białymstoku,
2. Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków,
3. WWF Polska Światowego Funduszu Na Rzecz Przyrody
4. Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
5. Stowarzyszenia „Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot”, Oddział Podlaski,
6. Stowarzyszenia Chrońmy Mokradła,
7. Polskiego Klubu Ekologicznego,
8. Stowarzyszenia „Obywatele Obywatelom”,
9. Fundacji Greenpeace Polska,
10. Klubu Przyrodników ze Świebodzina.

Ww. organizacje, uzasadniając swoje żądania miejscem swego działania, przedłożyły statut oraz równocześnie zgłosiły uwagi i wnioski do toczącego się postępowania. Wojewoda Podlaski dopuścił wszystkie wymienione organizacje do udziału na prawach strony w przedmiotowym postępowaniu, bowiem spełniły one wymagania art. 33 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2006 r., znak: DIOŚ-5554/2006/kt i prostującym postanowieniem z 10 lipca 2006r., znak: DOOŚ-7819/2006/kt Minister Środowiska uzgodnił realizację przedsięwzięcia i określił warunki do uwzględnienia na etapie realizacji przedsięwzięcia i w projekcie budowlanym wskazując na potrzebę opracowania programu działań w przypadku wystąpienia poważnych awarii, programu monitoringu skuteczności zastosowanych środków i działań minimalizujących oraz kompensujących negatywne oddziaływanie drogi na gatunki i siedliska w obszarze Natura 2000, jak też wykonania analizy porównawczej.

Wojewoda Podlaski, działając na podstawie art. 49 Kpa, w związku z art. 46a ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, zawiadomił strony o wydaniu ww. postanowień Ministra Środowiska i o możliwości wniesienia na nie zażaleń w oparciu o art. 127 § 3 Kpa, poprzez wywieszenie informacji o uzgodnieniu Ministra Środowiska na stronie internetowej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego i tablicy ogłoszeń, a także w siedzibie Urzędu Miasta Augustów, Urzędu Gminy Augustów i Nowinka w oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w zainteresowanych sołectwach.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Burmistrz Augustowa, Stowarzyszenie Chrońmy Mokradła, Stowarzyszenie Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot, Ogólnopolskie Towarzystwo Ptaków, WWF Polska Światowy Fundusz na Rzecz Przyrody, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, Stowarzyszenie Federacja Zielonych w Białymstoku złożyli do Ministra Środowiska podanie o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Minister Środowiska postanowieniem z dnia 14 lipca 2006 r., znak DDOŚ-8962/2006/kt uchylił i orzekł w punkcie 1, III 1, 5 i 8, w pozostałej części utrzymał w mocy postanowienie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r., znak DIOŚ-5554/2006/kt uzgadniające, w trybie art. 48 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy, realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 (granica państwa - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa) na obszarze gmin: Nowinka i Augustów oraz miasta Augustów, w dwóch wariantach dotyczących przekroczenia doliny rzeki Rospudy: tunelu drogowego o długości min. 1200 m lub estakady dziesięcioprzesłowej. W tej sytuacji Wojewoda Podlaski zwrócił się do inwestora pismem z dnia 27 lipca 2006 r., znak: ŚR.F.KG.66131/89/05/06 o wskazanie jednego z dwóch wariantów przekroczenia doliny Rospudy uzgodnionych ww. postanowieniem Ministra Środowiska. Inwestor pismem z dnia 8 września 2006 r., znak: GDDKiA-O BI-DT6/290DSU/104/06 poinformował, że przekroczenie doliny Rospudy realizowane będzie w wariancie z estakadą dziesięcioprzesłową, zgodnie z wcześniej złożonym do Wojewody Podlaskiego wnioskiem.

Przedłożone przez inwestora dokumenty wraz z „Raportem o oddziaływaniu na środowisko” stanowiły podstawę do analizy i oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko i wypracowania stanowiska w przedmiotowej sprawie.

1. Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia
2. Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z aneksem, opracowany przez dr. W. Kwaśkowskiego w 2005 r.
3. Koncepcja wykonania estakady na obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8

opracowana przez Zespół powołany przez Biuro Projektowo-Badawcze Dróg i Mostów Transprojekt - Warszawa Sp. z o. o., w lutym 2006 r.

4. Opinia dotycząca wpływu budowy tunelu na środowisko przyrodnicze doliny Rospudy w ciągu drogi krajowej Nr 8 - Obwodnica Augustowa, opracowana przez dr. W. Kwiatkowskiego w marcu 2006 r.
5. Program działań łagodzących oraz kompensacji i monitoringu: Budowa Obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków natura 2000 „Puszcza Augustowska” PLB 200002), opracowana przez Polskie Towarzystwo Ptaków w Białymstoku we wrześniu 2006r.
6. Wypisy i wyrisy z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Nowinka, gminy Augustów i miasta Augustów.

Analiza przedłożonego materiału dowodowego wykazała:

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie na terenie województwa podlaskiego, w powiecie augustowskim w granicach administracyjnych gmin: Nowinka i Augustów oraz miasta Augustów. Projektowana Obwodnica Augustowa rozpoczyna się w km 43+492 (stary kilometraż prowadzony do Budziska; obecnie 747+742 do Budziska) istniejącej drogi Nr 8, a kończy za skrzyżowaniem dróg Nr 8 i Nr 61 Augustów - Łomża - Warszawa. Długość odcinka planowanej obwodnicy wynosi 17,116 km. Trasa drogi omija skupiska zabudowy, jedynie w miejscowościach Mazurki, Topiłówka, Szczeberka i Gatne I zbliża się do zabudowy mieszkaniowej, dzieląc częściowo tereny istniejących siedlisk. Na trasie planowane jest wybudowanie obiektów mostowych przez rzeki: Rospuda, Szczeberka oraz Kamienny Bród.

Projektowana droga przecina istniejące drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne; dla zapewnienia komunikacji przewiduje się budowę przejazdów w ciągach tych dróg. Obsługę pól i innych terenów rolniczych mają zapewniać drogi dojazdowe oraz bezkolizyjne przejazdy przez drogi leśne jako wiadukty nad obwodnicą.

Zgodnie z przedłożonymi materiałami, projektowana obwodnica będzie biegła po nowych terenach, które dotychczas były wykorzystywane jako grunty rolne, leśne oraz wody powierzchniowe. Przeklasyfikowanie tych terenów na cele nierolnicze i nieleśne nastąpiło w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności: w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części terenów gminy Augustów, położonych w ciągu projektowanej drogi nr S19 - dawna nazwa (Uchwała Nr XVI/104/2000 Rady Gminy w Augustowie z dnia 30.06.2000, Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2000, Nr 21,

poz. 284), w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części terenów miasta Augustowa, położonych w ciągu projektowanej drogi krajowej nr S19 (Uchwała Nr XV/126/99 Rady Miejskiej w Augustowie z dnia 30.12.1999, Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2000, Nr 4, poz. 37) oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego części terenów gminy Nowinka, położonych w ciągu projektowanej drogi nr S19 (Uchwała Nr DC/62/99 Rady Gminy w Nowince z dnia 29.06.1999, Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 1999, Nr 26, poz. 414).

W dniu 6 marca 2003 r. została wydana przez Burmistrza Miasta Augustowa, zgodnie z ustaleniami wyżej przytoczonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Augustów, miasta Augustów i gminy Nowinka, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji polegającej na budowie obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 granica państwa - Kudowa Zdrój - Wrocław - Warszawa - Białystok - Suwałki - granica państwa na odcinku od miejscowości Szczepki, Gatne II w km 43+492 do skrzyżowania dróg krajowych Nr 8 i drogi Nr 61 Warszawa - Ostrołęka - Łomża - Augustów oraz budowie obiektów inżynierskich i dróg dojazdowych, przebudowie istniejących dróg wraz z towarzyszącą infrastrukturą (I etap budowy obwodnicy, tzn. jedna jezdnia przyszłej dwujezdniowej drogi ekspresowej z docelowym przejściem dwujezdniowym przez dolinę Rospudy 10-cio przęsłową estakadą). Decyzja ta przeszła cały proces odwoławczy, a następnie zaskarżeniowy. Wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 grudnia 2005 r., sygn. akt II OSK 284/05 oddalona została skarga kasacyjna organizacji ekologicznej na postanowienie Ministra Środowiska z dnia 24 stycznia 2003 r. znak: DPE-OA-H32/2555/02/03/MW w przedmiocie uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Orzeczenie NSA jest ostateczne w toku instancji, nie podlega dalszemu zaskarżeniu i jest wiążące dla organów administracji.

Planowana inwestycja przecina obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska” (kod: PLB 200002), wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004, Nr 229, poz. 2313). Droga przecina również projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Augustowska”, na dzień dzisiejszy nie zgłoszony jeszcze do Komisji Europejskiej w trybie art. 27 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.). Ponadto, inwestycja znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”, dla którego obowiązuje rozporządzenie Nr 17/05 Wojewody Podlaskiego z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego

Krajobrazu „Dolina Rospudy” (Dz. Urz. Woj. Podl. Nr 54, poz. 730). Na obszarze przeciętym obwodnicą występują 3 istotnie różniące się typy krajobrazów:

1. Krajobraz lasów liściastych i mieszanych na podłożu gliniastym, który charakteryzuje się dużą żyznością i względną odpornością na zakłócenia środowiska. W tym krajobrazie, w odległości ok. 1.5 km od obwodnicy, znajduje się gniazdo i rewir bielika. Prace wykonywane na najbliższej od gniazda położonym odcinku drogi (około 1.5 km) mogą doprowadzić do opuszczenia istniejącego gniazda. W trakcie prac terenowych nad mapą roślinności nie stwierdzono obecności rzadkich gatunków roślin, co należy wiązać z pewnym zniekształceniem tych lasów, np. znacznym udziałem drzewostanów młodych.
2. Krajobraz borów sosnowych i borów mieszanych na piaszczysto – żwirowym podłożu. Stwierdzono tu występowanie stosunkowo niedużej liczby stanowisk rzadkich ptaków legowych, wśród nich najbardziej liczny jest jarząbek. Jednakże przy samej granicy wytyczonej trasy znajduje się gniazdo orlika krzykliwego. Stanowisko to może ulec zniszczeniu, jeżeli inwestycja drogowa zostanie wdrożona. Również pobliskie żerowisko tego ptaka w dolinie Rospudy zostanie uszczuplone. Bory sosnowe na siedliskach piaszczystych stanowią potencjalne biotopy głuszcza (jak większość siedlisk w Puszczy Augustowskiej).
3. Krajobraz lasów bagiennych, zarośli, szuwarów i mechowisk w dolinie Rospudy.

Połączenie obu krawędzi doliny Rospudy przewiduje po najkrótszej linii przecięcia doliny 10-cio przesłową wysoką estakadą w lokalizacji od km 5+526 do km 6+042, o długości 517,54 m – w osiach podpór skrajnych. Decyzja o wyborze długości i konstrukcji obiektu została podjęta po wykonaniu oceny pięciu wariantów. Wybrano wariant z mostem dziesięcioprzesłowym spełniającym wymagania ochrony środowiska i migracji zwierząt oraz najmniej uciążliwy dla środowiska w fazie budowy i eksploatacji. Dla potrzeb budowy mostu stałego będzie wykonany most technologiczny wraz z pomostami roboczymi, który zostanie rozebrany po zakończeniu budowy. Zgodnie z raportem, technologia budowy mostu przez dolinę rzeki Rospuda uwzględnia szczególnie trudne warunki tej budowy, związane z występującymi uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, przede wszystkim dość głębokim wypełnieniem doliny słabonośnymi utworami organicznymi oraz płytkim występowaniem wód podziemnych. Według raportu, przyjęte rozwiązanie charakteryzuje się stosunkowo małą ingerencją w naturalne środowisko przyrodnicze doliny Rospudy i zachowanie jej ciągłości. Ingerencja stała w dolinę rzeki Rospudy zostanie ograniczona

do punktowej budowy podpór mostu stałego oraz czasowych podpór mostu technologicznego i pomostów roboczych. Ponadto wybrana technologia budowy przeprawy przez dolinę Rospudy nie zmieni stosunków wodnych w obrębie doliny i będzie gwarantować w największym stopniu zachowanie funkcjonowania ekosystemu w sposób najbardziej zbliżony do naturalnego, w okresie realizacji i eksploatacji drogi.

W opinii autora raportu, estakada pozwala na, niezakłócony przepływ wód w dolinie Rospuda, utrzymanie ciągłości naturalnego systemu brzegowego rzeki oraz umożliwia migrację zwierząt wzdłuż doliny Rospudy. Konstrukcja przeprawy ma minimalny wpływ na ryby i bezkręgowce bytujące w wodach i migrujące w nurcie rzeki. Proponowana technologia budowy mostu, z zastosowaniem drewnianego mostu pomocniczego do budowy mostu technologicznego z konstrukcji wojskowych, stanowi najmniej inwazyjny sposób wykonania przeprawy drogowej. Technologia budowy mostu pomocniczego i właściwego ogranicza szkody w obrębie zbiorowisk roślinnych na trasie estakady. Szkody te związane będą z wbijaniem, a następnie usuwaniem około 360 pali rurowych niezbędnych do konstrukcji mostu technologicznego. Przewiduje się w związku z tym punktowe, częściowe zmieszanie torfu i osadów mineralnych w spagowej części pokrywy torfowej. Zniszczona zostanie też część wierzchniej warstwy torfu i roślinność na 9 płatach o powierzchni około 30 m² w miejscach zatopienia płyt betonowych pod podpory estakady. Przewiduje się, że łącznie ulegnie degradacji około 700 m² powierzchni torfowiska.

Budowa estakady i jej obecność, zgodnie z raportem, nie wpłyną w sposób znaczący na zmianę stosunków wodnych w obrębie torfowiska, na co wskazują też modele hydrologiczne. Na trwałość stosunków wodnych ma wpływ zasilanie stref krawędziowych doliny przez wody pochodzące z przyległych terenów piaszczystych. Dotyczy to, w szczególności, terenów gdzie znajdują się największe skupiska roślin chronionych i rzadkich. Wykonane w terenie badania wykazują, że w dolinie Rospudy na trasie obwodnicy i w jej bezpośrednim otoczeniu nie występuje żaden z gatunków roślin tzw. priorytetowych: obuwik pospolity, skalnica torfowa, lipiennik Loesela, choć ten ostatni z listy jest dość częsty w dolinie. Najbliższe stanowisko miodokwiatu krzyżowego znajduje się ponad 500 m w górę rzeki od estakady i nie jest przez nią zagrożone. Na trasie estakady odnotowano obecność innych gatunków chronionych i rzadkich, ale trwałość ugrupowań tych gatunków (populacji) nie zostanie zagrożona, nawet, gdy kilkanaście egzemplarzy roślin zostanie zniszczonych w trakcie budowy mostu.

W strefie negatywnego oddziaływania projektowanej obwodnicy augustowskiej stwierdzono występowanie 114 gatunków ptaków. Wśród nich 15 gatunków uznanych jest

za zagrożone w skali europejskiej. Są to: bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, głuźce, jarząbek, kropiatka, derkacz, żuraw, włochatka, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, dzięcioł białogłębity, jarząbka oraz mucholówka mała. Na terenie objętym inwestycją oraz pod jej bezpośrednim wpływem znajduje się około 45 rewirów lęgowych ptaków należących do gatunków zagrożonych, natomiast w 600 - metrowej strefie największego zagrożenia stwierdzono kolejnych 30 rewirów takich ptaków. Realizacja obwodnicy będzie skutkowała zniszczeniem tych rewirów już w trakcie budowy, inne natomiast mogą zostać opuszczone wskutek niekorzystnych zmian siedliskowo-krajobrazowych lub z powodu uciążliwego sąsiedztwa trasy szybkiego ruchu (kolizje z pojazdami, hałas, zwiększona penetracja ludzka).

W zasięgu inwestycji znalazły się również zbiorowiska leśne objęte Dyrektywą Siedliskową: bory i lasy bagienne (*Sphagno-Piceetum*, *Dryopteridi-Betuletum*) - kod 91D0 o powierzchni 2,01 ha, grądy subkontynentalne (*Melitti-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) - kod 9170-2 o powierzchni 7,45 ha, las lęgowy (*Circaeo-Alnetum*) - kod 91E0-3 o powierzchni 0,79 ha oraz torfowisko przejściowe - kod 7140 o powierzchni 0,25 ha.

Walory przyrodnicze doliny Rospudy w warunkach województwa podlaskiego nie odbiegają od walorów obserwowanych w innych jego regionach.

Obecnie miasto Augustów, będące uzdrowiskiem, nie posiada obwodnicy wyprowadzającej z centrum miasta ruch tranzytowy. Jak podaje się w raporcie, wariant zerowy, czyli zaniechanie budowy obwodnicy oznacza, że przez miasto Augustów przejeżdżać będzie docelowo w ciągu doby około 3 tysięcy pojazdów ciężarowych z sukcesywnym wzrostem, zwiększając ponadnormatywne zanieczyszczenia miasta tlenkami azotu, zapylenie oraz powodując nadmierny hałas i drgania niszczące pobliskie budynki i inne obiekty. Ruch tranzytowy pojazdów ciężarowych odbywa się przede wszystkim w kierunku do i z przejścia granicznego w Budzisku, drugiego, co do wielkości przejścia granicznego dla ruchu towarowego w Polsce; cały ruch pojazdów, związany z przejściem granicznym w Budzisku, przejeżdża przez Augustów. Wzrastające natężenie ruchu prowadzi również do rosnącej stale liczby wypadków drogowych, niosących za sobą ofiary śmiertelne. Proporcjonalnie do liczby wypadków i kolizji wzrasta stopień prawdopodobieństwa zdarzenia niebezpiecznego. Tendencja wzrostu natężenia ruchu, w tym przede wszystkim ruchu międzynarodowego pojazdów ciężarowych, utrzymuje się. Stan obecny i rosnące trendy niekorzystnych zjawisk wpływają zatem znacząco na obniżenie jakości i bezpieczeństwa życia mieszkańców oraz wzrost zagrożeń ekologicznych. Nie podjęcie realizacji przedsięwzięcia może prowadzić do poważnych konfliktów społecznych.

Te uwarunkowania przemawiają za pilną potrzebą budowy analizowanej obwodnicy

w ciągu drogi krajowej Nr 8. Nie podjęcie realizacji przedsięwzięcia prowadzić będzie do postępującego zagrożenia zdrowia i życia ludzi, występowania zdarzeń niebezpiecznych w Augustowie i w miejscowościach sąsiadujących oraz wzrostu zagrożeń ekologicznych i dalszej dewastacji cennego środowiska naturalnego w rejonie obecnie użytkowanej drogi krajowej Nr 8.

Przebieg drogi i jej stan były przedmiotem wieloletnich analiz i wszechstronnych rozważań, mających na celu wybór właściwego wariantu jej budowy tak, aby zminimalizować szkodliwe oddziaływanie na środowisko.

Z przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów wynika, że prace studialno - koncepcyjne przewidywały wiele wariantów obwodnicy. W pierwszej połowie lat 90-tych analizowano trasę przebiegu obwodnicy w II alternatywach i 4 wariantach.

I alternatywa przewidywała przejście przez teren Puszczy Augustowskiej na północny - zachód od miasta z wykorzystaniem istniejącej drogi Gatno - Suwałki, II - po kierunku istniejącej drogi Augustów - Raczek - Suwałki.

Ze względu na trudności techniczne oraz wysokie koszty społeczne alternatywa II została odrzucona, a Prezydium Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wstępnie, pozytywnie zaopiniowało przebieg obwodnicy według alternatywy I. Opracowano więc cztery warianty przebiegu trasy.

Wariant I prowadził przez najbardziej pierwotną część Puszczy Augustowskiej, przez obszar masy zarośniętego jeziora stanowiącego dolinę Rospudy, o miąższości gruntu organicznego około 30 m. Szerokość przejścia przez dolinę Rospudy wynosiła 450 m.

Wariant II przebiegał przez obszar masy jeziora o równie wysokiej miąższości gruntów organicznych, to jest pokładów torfów i gytii. Szerokość przejścia przez dolinę Rospudy wynosiła 1050 m.

Wariant III dzielił działki rolne wsi Topilówka i grunty organiczne o wysokiej miąższości. Szerokość przejścia przez dolinę Rospudy wynosiła 1100 m.

Wariant IV - uzgodniony - przebiega przez obszar masy zarośniętego jeziora o miąższości torfów do około 7 m (przy samej rzece od strony wschodniej). Szerokość przejścia przez dolinę Rospudy wynosi około 500 m.

Warianty I, II i III zostały wyeliminowane z uwagi na bardzo niekorzystne warunki gruntowe (płynne gytie i torfy o miąższości ponad 24 m) oraz duże straty przyrodnicze. Świadczy o tym opracowanie mgr Włodzimierza Jankowskiego „Ocena pod względem ekologicznym koncepcji obwodnicy Augustowa”. Przeprowadził on analizę oraz ocenę

wszystkich czterech wariantów przebiegu trasy ze względu na wartości przyrodnicze (naturalność krajobrazu i biocenoz, różnorodność siedlisk, zbiorowisk i gatunków, unikatowość, wartość ochronną, rolę fizjocenotyczną, wielkość składników krajobrazu) oraz stopień opłacalności inwestycji (ominięcie obszarów zabudowy wiejskiej, budowa mostów, przejścia przez obszary podmokłe, skrzyżowania z istniejącymi drogami, sąsiedztwo stref ochronnych gniazd, sąsiedztwo jezior, stanowiska chronione flory na trasie drogi, wycinka drzewostanów, torfowisko Rospudy). Wyniki przeprowadzonych badań wykazały, iż warianty I, II i III będą wywierały większy negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze oraz są mniej opłacalne niż wariant IV.

Przyjęto wariant IV, dla którego, po uwzględnieniu protestów mieszkańców wsi Mazurki, opracowano koncepcję z alternatywą L, odsuwającą trasę w głąb lasu z dala od pól uprawnych i funkcjonującego młyna. Mimo, że w owym czasie nie funkcjonowały prawnie obszary Natura 2000, względy ekologiczne uznano jako priorytetowe przy wyborze przebiegu trasy.

Wypracowany i wynegocjowany w licznych spotkaniach z mieszkańcami terenów, objętych projektowanym przebiegiem trasy, wariant IV L, który dodatkowo został zaakceptowany przez Prezydium Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko przy Ministrze Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 2 czerwca 1997 r., stanowił podstawę do sporządzenia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie przebiegu obwodnicy, tj. miasta i gminy Augustów oraz gminy Nowinka. Projekty te zostały poddane, zgodnie z procedurą ustawy o planowaniu przestrzennym, społecznym konsultacjom. Protesty i skargi właścicieli gruntów niezgadzających się na planowany przebieg obwodnicy, zgłaszane w trakcie procedury planistycznej, zostały w konsekwencji oddalone i odrzucone przez Naczelnego Sąd Administracyjny, a przedmiotowe plany uchwalone, co przesądziło na tym etapie o przebiegu obwodnicy. Na podstawie prawomocnych uchwał Rad Gmin, obwodnica Augustowa została wprowadzona do planów zagospodarowania przestrzennego, stanowiących prawo miejscowe.

Wobec kolejnych protestów mieszkańców i organizacji ekologicznych, podnoszących szkodliwy wpływ tego odcinka drogi na tereny cenne przyrodniczo, który zdaniem ekologów, będzie stanowić zagrożenie dla zachowania naturalnego, bagiennego stanu doliny rzeki Rospudy, ponownie poddano szczegółowej analizie ustalony przebieg trasy. Problem ten między innymi rozstrzygała Wojewódzka Komisja Ochrony Przyrody, uznając potrzebę budowy obwodnicy Augustowa, pod warunkiem zastosowania rozwiązań technicznych ograniczających zmiany w środowisku przyrodniczym i zapewniających niezmiennność układu stosunków wodnych w dolinie rzeki Rospudy. W związku z tym Generalna Dyrekcja Dróg

Krajowych i Autostrad przygotowała koncepcję projektowanych 5 wariantów budowy mostu przez dolinę rzeki. Koncepcja dotyczyła najbardziej newralgicznego i kontrowersyjnego elementu obwodnicy, tj. przejścia przez dolinę Rospudy szerokości około 500 m. Zaproponowano następujące wariantowe rozwiązania technologiczne: most łukowy o rozpiętości przęsła $L = 60$ m nad rzeką z nasypem ziemnym na pozostałej części doliny o długości 460 m, most belkowy trzyprzęsłowy o rozpiętości przęseł $L = 80$ m z nasypem ziemnym na pozostałej części doliny o długości 450 m, estakada 10-przęsłowa o rozpiętości przęseł i długości $L = 516$ m bez nasypu ziemnego, estakada 5-przęsłowa o rozpiętości przęseł i długości $L = 246$ m z nasypem ziemnym o długości 270 m, przejście tunelowe o długości $L = 1000$ m.

Koncepcja została poddana na wniosek Wojewody dodatkowej analizie, określającej jej wpływ na stan uwilgotnienia doliny, opartej o prace badawcze obejmujące rozpoznanie warunków hydrologicznych jak i geotechnicznych w dolinie Rospudy.

Przeprowadzone badania, analizy i obliczenia wykazały, iż przejście przez rzekę możliwe będzie estakadą 10-przęsłową na całej szerokości doliny, gdyż nie spowoduje istotnych zmian w położeniu i dynamice wód gruntowych, a tym samym nie nastąpi przesuszenie siedlisk hydrogenicznych w dolinie rzeki.

Kolejnym konsultacjom społecznym przedsięwzięcie zostało poddane w postępowaniu prowadzonym przez Burmistrza Augustowa w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, zmierzającym do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wszystkie zgłaszane uwagi i wnioski, były rozpatrywane w trakcie postępowania z udziałem społeczeństwa na zasadach określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska, przy uzgadnianiu przedsięwzięcia z Wojewodą w zakresie ochrony środowiska, a później przy ustalaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. W toku tego postępowania brano też pod uwagę zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego oraz wnioski mieszkańców Augustowa, dotyczące bezwzględnej konieczności budowy Obwodnicy z uwagi na fakt, iż zaniechanie jej realizacji niesie za sobą określone negatywne konsekwencje. Wariant zerowy (zaniechanie inwestycji) oznaczał bowiem, iż przez miasto Augustów przejeżdżać będzie w ciągu doby około 3 tysięcy pojazdów ciężarowych, z sukcesywnym wzrostem, zwiększając ponadnormatywne zanieczyszczenia tlenkami azotu, hałas w ośrodku o statusie uzdrowiska, drgania dynamiczne niszczące pobliskie budynki i inne obiekty m.in. Kanalu Augustowskiego. Wzrastające natężenie ruchu prowadzić będzie do rosnącej liczby wypadków drogowych, podczas których giną ludzie (w 2004 r. wzrost niemal dwukrotny w stosunku do lat poprzednich).

Wybrany wariant został przeanalizowany również pod kątem terminów wykonania prac budowlanych.

W dniu 6 marca 2003 roku Burmistrz Augustowa wydał decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu znak: AGP-7331/29/02/03, która przeszła tryb odwoławczy i zaskarżeniowy i obecnie jest decyzją ostateczną.

Po szczegółowych analizach wszystkich wariantów, w tym „zerowego”, tj. niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia, uznano, że wybrany wariant budowy Obwodnicy jest najkorzystniejszy do realizacji pod względem kryteriów technicznych, bezpieczeństwa ruchu i ludzi oraz oddziaływania na środowisko.

W roku 2005 wariant budowy obwodnicy z estakadą około 517m uzyskał akceptację Wojewody Podlaskiego, który zezwolił na realizację tego przedsięwzięcia decyzją z dnia 12 września 2005 r., znak: ŚR.II.LAT.663031/60/05. W wyniku odwołania rozstrzygnięcie to zostało uchylone przez Ministra Środowiska.

Na podstawie analiz zamieszczonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, określono oddziaływania i potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją i eksploatacją przedsięwzięcia. Należą do nich:

Na etapie realizacji:

- okresowe na poszczególnych odcinkach zakłócenia akustyczne spowodowane pracą ciężkiego sprzętu budowlanego oraz przejazdami pojazdów transportujących materiały i surowce,
- czasowy wzrost emisji pyłów: zawieszonego i opadającego o niewielkim, lokalnym zasięgu,
- podwyższona emisja nieorganicznych spalin wskutek zwiększonego ruchu pojazdów dowożących materiały budowlane i emisja wtórnego pylenia w czasie dni suchych i upałów (transport materiałów pylastych),
- powstawanie odpadów z budowy drogi,
- konieczność wycinki w granicach pasa drogowego 30 ha lasu,
- degradację 700m kw. powierzchni torfowiska w dolinie Rospudy,
- okresowe obniżenie poziomu wody gruntowej lub jej spiętrzenia w strefie pasa drogowego,
- zniszczenie części siedlisk rzadkich i chronionych gatunków fauny (m.in. orlik krzykliwy, orzeł bielik, derkacz, kropiatka, głuszec, jarząbek)
- zniszczenie gatunków flory oraz ich siedlisk, w tym siedlisk przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym, zlokalizowanych w granicach planowanego do wyznaczenia specjalnego

- obszaru ochrony siedlisk „Ostoja Augustowska”: bory i lasy bagienne (kod 91D0) oraz lasy łęgowe (kod 91E0),
- przecięcie ekosystemów i zaburzenia w funkcjonowaniu korytarza ekologicznego, łączącego kompleks leśny Puszczy Augustowskiej z terenami Puszczy Romnickiej i Boreckiej,
- poważna ingerencja w krajobraz doliny Rospudy,
- ewentualne przedostawanie się do wód powierzchniowych i gruntowych zanieczyszczeń z baz budowy,
- zniszczenie gleb w zajętych pod drogę miejscach, w tym pod budowę skrzyżowań.

Na etapie eksploatacji:

- wzrost hałasu komunikacyjnego, według raportu zasięg przekroczeń wartości dopuszczalnej dla pory dziennej (izofony 60 dB) w przestrzeni otwartej od 20 m do 70 m - największe zasięgi odcinki obwodnicy przebiegające w poziomie terenu oraz w porze nocnej (izofony 50 dB) od krawędzi jezdni wzrost do ponad 80 dB,
- emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych wpływających na stan powietrza atmosferycznego, w tym zanieczyszczeń pyłowo- gazowych będących efektem ruchu pojazdów (emisje „gorące”, „zimne” i „paliwowe”) i turbulencji wywołanej ruchem poruszających się pojazdów oraz towarzysząca eksploatacji pojazdów emisja pyłu wtórnego, wzbudzonego,
- zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, szczególnie jeziora Necko u ujścia Zelwianki i Rospudy i torfowisk: Bagna Kamieniczego i Siemianowego, które są odbiornikami wód opadowych i roztopowych oraz potencjalnych skażeń z wypadków drogowych zaliczanych do awarii,
- erozja gleb,
- powstawanie odpadów niebezpiecznych z procesu oczyszczania wód,
- powstanie bariery dla migrujących zwierząt,
- zmiana tradycyjnego krajobrazu kulturowego.

W toku prowadzonego postępowania administracyjnego, na podstawie informacji zawartych w raporcie i wymaganych uzgodnień, zdefiniowane zostały warunki realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, zapewniające ochronę środowiska.

Na etapie realizacji przedsięwzięcia, w celu ochrony obszarów Natura 2000, ochrony przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych, zaplecze budowy należy zlokalizować zarówno poza obszarem chronionym już utworzonym, jak i projektowanym do utworzenia.

W trakcie budowy należy zabezpieczyć środowisko gruntowo-wodne przed przenikaniem różnego rodzaju zanieczyszczeń z terenu budowy. Przy lokalizacji i organizacji placu budowy, jego zaplecza oraz przy wytyczaniu dróg technicznych stosować zasadę minimalizacji zajęcia terenu i przekształcania jego powierzchni. Prowadzić prawidłową gospodarkę humusem, polegającą na właściwym oddzieleniu, zabezpieczeniu i ponownym przykryciu dolnych partii gleby po zakończeniu prac. Teren przekształcony w wyniku prowadzonych prac budowlanych zrehabilitować. Ograniczyć do niezbędnego minimum wycinkę drzew i krzewów.

Prace budowlane zasadnicze na terenie obszarów chronionych prowadzić poza okresem legowym w porze dziennej (w godzinach od 6⁰⁰ do 22⁰⁰), w której hałas i wibracje będą najmniej uciążliwe.

W celu ograniczenia do minimum uciążliwości przedsięwzięcia na etapie jego eksploatacji, niezbędnym jest właściwe zaprojektowanie i wykonanie: urządzeń ochronnych, służących dotrzymaniu standardów jakości środowiska gruntowo-wodnego i na terenach wymagających ochrony przed hałasem oraz zieleni izolacyjnej, stanowiącej ochronę przed rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W projekcie budowlanym należy uwzględnić zaprojektowanie nasadzeń dogęszczających, składających się z gatunków rodzimych, zróżnicowanych w zależności od typu siedliskowego lasu.

W celu zminimalizowania możliwej erozji skarp należy przewidzieć odpowiednie zabezpieczenia, np. poprzez zadarnienie odsłoniętych powierzchni i obsianie ich trawą.

Rozwiązanie projektowe przejścia drogi przez dolinę Rospudy opracować w sposób, który pozwoli na minimalne szkody w obrębie zbiorowisk roślinnych oraz zachowanie funkcji korytarza ekologicznego i znaczenia doliny dla środowiska. Przejścia dla zwierząt zrealizować w miejscach stwierdzonej ich migracji o typach i parametrach zróżnicowanych w zależności od lokalizacji oraz gatunków fauny, dla których dane przejście jest zaplanowane.

Zastosować zabezpieczenia w postaci urządzeń oczyszczających wody opadowe i ścieki, takie jak: separatory koalescencyjne substancji ropopochodnych, separatory zawieszin (piaskowniki), komory rozdzielcze z zasyfonowanym odpływem, które zapewnią dotrzymanie wymaganych norm. Wszystkie rowy przy trasie głównej zaprojektować jako uszczelnione geomembraną. Ścieki deszczowe i roztopowe odprowadzić przez piaskowniki i zbiorniki retencyjne do istniejących rowów melioracyjnych lub do zbiorników retencyjno - odparowujących, wyposażonych w zamknięcia awaryjne. W obrębie obszaru Natura 2000 przewidzieć: 6 zbiorników ekologicznych, sedymentacyjno-retencyjnych o łącznej

pojemności całkowitej 9374 m³ (w tym 1 retencyjno - sedymentacyjny i 5 odparowujących); 2 zespoły oczyszczające, w tym 2 piaskowniki i 2 separatory, 6 studni osadnikowych kołowych dn 1500 z zasyfonowaniem na odpływie, 2 palisady w celu ukierunkowania spływu wód z rowów do urządzeń oczyszczających. Mając na względzie ochronę wód zobowiązano i Kamienny Bród oraz dodatkowo do realizacji programu działań w przypadku wystąpienia poważnego wypadku drogowego, jak również prowadzenia właściwej gospodarki odpadami na każdym z etapów realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia, w sposób zapewniający ochronę środowiska, zgodny z przepisami szczegółowymi.

W celu ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem należy zastosować ekrany dźwiękochłonne, pochłaniająco-rozpraszające, typu „zielona ściana” lub równoważne, o wysokości 3-4 m (wysokość od korony obwodnicy do szczytu ekranu). Lokalizacje ekranów w przekroju poprzecznym zostały przyjęte zgodnie z warunkami bezpieczeństwa ruchu drogowego i przepisami. Ekran akustyczny wykonać z materiału o dużej skuteczności tłumienia hałasu powyżej 10 dB. Kolorystyka i kształt ekranu winny uwzględniać walory krajobrazowe środowiska i wtapiać się w krajobraz. Rozważyć możliwość obustronnego pokrycia roślinnością płac ekranu, dzięki czemu właściwości dźwiękochłonne ekranu zostaną połączone z estetycznym wyglądem. Ponadto, jak wynika z analiz przeprowadzonych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, istnieje konieczność zastosowania odpowiednich zabezpieczeń, które zapewnią dotrzymanie standardów jakości środowiska na terenach chronionych akustycznie. Z tego też powodu przedsięwzięcie wymaga wykonania analizy porealizacyjnej w zakresie ochrony akustycznej terenów wymagających ochrony przed hałasem.

Uwzględniając istniejące walory przyrodnicze obszaru oraz konieczność realizacji inwestycji opisaną wcześniej, niezbędne jest uwzględnienie w projekcie budowlanym szczegółowo opracowanego programu kompensacji przyrodniczej. W myśl regulacji Dyrektywy 92/43/EEC w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej) oraz wytycznych wspólnotowych w programie takim należy określić precyzyjnie zakres, miejsce oraz sposoby wykonania kompensacji przyrodniczej, a także harmonogram realizacji działań kompensujących. Kompensacja przyrodnicza, podobnie jak zastosowane działania minimalizujące negatywne oddziaływania drogi na środowisko, powinna być poddana ocenie pod kątem jej skuteczności, w celu wprowadzenia ewentualnych weryfikacji. W szczególności działania kompensujące należy odnieść do zniszczonych siedlisk, w tym siedlisk o znaczeniu priorytetowym, oraz

do warunków fauny i flory zagrożonych oddziaływaniem negatywnym drogi. Dodatkowo, w ramach monitorowania wpływu przedsięwzięcia na środowisko, w tym w szczególności na środowisko gruntowo-wodne i klimat akustyczny, należy przedstawić analizę porównawczą, w ramach której ma nastąpić porównanie ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi w celu jego ograniczenia. Z uwagi na fakt, że przedsięwzięcie realizowane jest w obszarach chronionych Natura 2000, istotnym elementem analizy porównawczej powinna być również szczegółowa ocena stopnia realizacji i skuteczności funkcjonowania zastosowanych działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływania drogi na wrażliwe środowisko oraz propozycja ich ewentualnych korekt.

Przeprowadzona analiza dokumentów pozwala stwierdzić, że po realizacji zaprojektowanych zabezpieczeń, uwzględniających sformułowane w decyzji warunki środowiskowe, zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych zostanie zminimalizowane nawet w sytuacji ewentualnych katastrof drogowych. Zapewnienie płynności ruchu pojazdów i zastosowanie pasów zieleni zwartej, składającej się z nasadzeń drzew liściastych i iglastych w strefie środkowej oraz nasadzeń krzewów podszytowych w strefach zewnętrznych, zatrzymujących do 80% drogowych zanieczyszczeń pyłowych wraz z zawartymi w pyłe metalami ciężkimi i WWA, obniży poziom stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Zaproponowane ekrany akustyczne, uzupełnione zielenią, poprawią niekorzystny klimat akustyczny spowodowany przez omawianą trasę przy większości budynków mieszkalnych i w obrębie innych obszarów.

Celem porównania ustaleń zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z rzeczywistym oddziaływaniem przedsięwzięcia na środowisko i działaniami podjętymi w celu jego ograniczenia zobowiązano inwestora do prowadzenia monitoringu wpływu przedsięwzięcia na środowisko, w tym w szczególności na środowisko gruntowo-wodne, glebę i klimat akustyczny oraz do wykonania analizy porównawczej w tym zakresie.

Możliwość nałożenia obowiązku monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika z art. 56 ust.4 pkt. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska, zaś wykonania analizy porównawczej z art. 56 ust. 4 pkt.2 tej ustawy.

Nie stwierdzono konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania i nie określono wymogów w zakresie ograniczania transgranicznego oddziaływania na środowisko, ponieważ w zakresie transgranicznego oddziaływania nie dotyczy to tego przedsięwzięcia.

Mając na uwadze istniejące walory przyrodnicze obszaru: obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Puszcza Augustowska” (kod: PLB 200002), projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Ostoja Augustowska” („Shadow List”), Projektowany Rezerwat Przyrody „Dolina Rospudy”, Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy” i Strefa ciszy (rozporządzenie Wojewody suwalskiego nr 8/91 i 116/92) oraz konieczność realizacji inwestycji opisaną wcześniej, zobowiązano inwestora do uwzględnienia w projekcie budowlanym szczegółowo opracowanego programu kompensacji przyrodniczej. W myśl regulacji Dyrektywy 92/43/EEC w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej) oraz wytycznych wspólnotowych, w programie takim określono zakres, miejsce oraz sposoby wykonania kompensacji przyrodniczej, a także harmonogram realizacji działań kompensujących. W szczególności działania kompensujące odniesiono do zniszczonych siedlisk, w tym siedlisk o znaczeniu priorytetowym, oraz do gatunków zagrożonych negatywnym oddziaływaniem drogi. Mają one doprowadzić do odbudowy miejsc lęgu, bytowania i żerowania ptaków oraz odbudowy siedlisk leśnych utraconych w wyniku realizacji inwestycji. Działania kompensacyjne obejmują renaturyzację, odtworzenie, budowę miejsc lęgowych oraz zwiększenie zasobności i dostępności żerowisk, między innymi poprzez: budowę przetamowań i oczek wodnych, wyłączenie drzewostanów z gospodarczego użytkowania, zalesienie gruntów porolnych, wprowadzenie lub ograniczenie podszytów w drzewostanach i nasadzeń krzewów na terenach otwartych oraz odtwarzanie i koszenie łąk. Podjęte działania kompensacyjne pozwolą na praktyczne zapewnienie spójności i właściwego funkcjonowania obszaru Natura 2000 po włączeniu do tego obszaru terenów, na których prowadzone będą działania kompensacyjne.

Kompensacja przyrodnicza, podobnie jak zastosowane działania minimalizujące negatywne oddziaływania drogi na środowisko, powinna być poddana ocenie pod kątem jej skuteczności w celu wprowadzenia ewentualnych weryfikacji. W tym celu opracowano program monitoringu zastosowanych środków.

Metoda transektowa, polegająca na wyznaczeniu transektów, prostopadłych do budowanej drogi, po której będzie odbywał się przemarsz połączony z nasłuchem i notowaniem terytorialnych samców, pozwoli na wyznaczenie dystansu od inwestycji, w jakim dany gatunek przestaje reagować (wykazuje stałe zagęszczenie) na hałas i inne czynniki wywołane inwestycją. Wyniki będą podstawą do opracowania nowej metodyki inwentaryzacji dla kolejnych inwestycji drogowych.

Na podstawie metody kartograficznej, obejmującej obszar w odległości 750 metrów po obu stronach drogi, zostanie szczegółowo rozpoznana liczebność i rozmieszczenie gatunków

ptaków wymienionych w I. załączniku Dyrektywy Ptasiej. Porównując dane z raportu, a także dzięki trzykrotnemu powtórzeniu inwentaryzacji możliwe będzie dokładne określenie zmian w ornitofaunie.

Liczenie ptaków zabitych w wyniku kolizji z pojazdami drogowymi pozwoli na uzyskanie informacji o rzeczywistych stratach w awifaunie.

Dzięki metodzie kartograficznej, obejmującej cały obszar przeznaczony pod kompensację przyrodniczą, zostanie szczegółowo rozpoznana liczebność i rozmieszczenie gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

Monitoring pozwoli na wprowadzenie ewentualnej weryfikacji określonych w decyzji działań kompensacyjnych i łagodzących. Jest to istotne, gdyż obwodnica Augustowa jest jedną z pierwszych inwestycji w Polsce objętą programem kompensacji przyrodniczej i brakuje sprawdzonych wzorców w tym zakresie. Dlatego też w ocenie organu celowym wydaje się wykonanie kompensacji przyrodniczej pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwator Przyrody, przy którym zostanie powołany, na koszt inwestora, zespół ekspertów nadzorujących kompensację. Prowadzenie prac na terenie Lasów Państwowych winno odbywać się z udziałem służb administracji leśnej.

W przypadku konieczności zniszczenia stanowisk gatunków chronionych, w trakcie prowadzenia robót budowlanych, inwestor zobowiązany jest do uzyskania zezwolenia Ministra Środowiska bądź Wojewody Podlaskiego stosownie do art. 56 ustawy o ochronie przyrody, a w przypadku zaistnienia prawdopodobieństwa spowodowania zmian warunków hydrologicznych do uzyskania decyzji zgodnie z art. 118 tejże ustawy.

Ponadto, na etapie budowy i eksploatacji drogi, na inwestorze ciąży obowiązek posiadania pozwoleń w zakresie gospodarki ściekowej, oraz decyzji na wytwarzanie i zagospodarowanie odpadów.

W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego do Wojewody Podlaskiego wpłynęły uwagi i wnioski pochodzące od Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków w Warszawie, WWF Polska Światowego Funduszu Na Rzecz Przyrody w Warszawie, Związku Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć w Szczecinie, Stowarzyszenia Chronimy Mokradła, Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Istot Oddział Podlaski, Stowarzyszenia Federacja Zielonych w Białymstoku, Klubu Przyrodników ze Świebodzina oraz Pana Dariusz Kowalczyk, które dotyczyły następujących kwestii:

1. Niezgodności wniosku inwestora z przepisem art. 46 ust. 1a ustawy Prawo ochrony środowiska i rozpatrzenia planowanej Obwodnicy Augustowa w granicach całego województwa.

2. Dokumentacja, zdaniem organizacji ekologicznych, nie spełnia wymogów art. 52 ustawy Prawo ochrony środowiska.
3. Nieuwzględnienia w raporcie w dostatecznym stopniu planów rozwoju sieci drogowej regionu, które mogą mieć wpływ na kształt planowanej inwestycji oraz braku oceny oddziaływań skumulowanych, związanych z analizą przedmiotowego przedsięwzięcia, w szczególności na obszary Natura 2000, w kontekście rozwoju sieci drogowej regionu.
4. Braku jednoznacznego wykazania wymogów nadrzędnego interesu publicznego.
5. Niepełnej i pobieżnej analizy wariantów alternatywnych oraz ich wpływu na środowisko, w tym na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, jak również niewystarczającego udokumentowania przeprowadzonych analiz wariantowych przedsięwzięcia oraz braku wystarczających danych o niektórych elementach przyrodniczych środowiska, niezbędnych do oceny i wyboru wariantu inwestorskiego, jak również braku opisu wariantu polegającego na niepodjęciu przedsięwzięcia.
6. Nieuwzględnienia w dokumentacji wszystkich alternatywnych przebiegów obwodnicy w tym omijających dolinę Rospudy oraz braku oceny ich wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000 oraz nieuwzględnienia w raporcie wariantu realizacji programu "Tiry na Tory", czyli transportu tirów w ruchu tranzytowym przy pomocy platform kolejowych z zakazem ruchu tranzytowego tirów przez Polskę nieprzystosowanymi do tego drogami.
7. Niewłaściwego podejścia metodycznego do oceny wpływu wariantów przedsięwzięcia na środowisko, w tym na stan i funkcjonowanie obszarów Natura 2000.
8. Braku oceny wpływu przedsięwzięcia na zasoby danego siedliska (ilościowe i jakościowe) na danym obszarze.
9. Niezgodności raportu z wymaganiami art. 34 ustawy o ochronie przyrody związanymi z przepisami art. 6 Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywy siedliskowej).
10. Niewłaściwego odniesienia się do zakresu i charakteru działań minimalizujących negatywne wpływy drogi na środowisko oraz do zagadnień kompensacji przyrodniczej.
11. Proponowane działania kompensacyjne mają charakter hipotetyczny, gdyż nie wykazano konkretnych działek i nie uzyskano zgody ich właścicieli na sprzedaż gruntu i nie przedstawiono harmonogramu programu działań.
12. Braku odróżnienia działań kompensujących od łagodzących.
13. Nie uwzględnienie wszystkich wymagań życiowych trzmiełojada przy proponowanych działaniach łagodzących.

14. Nie uwzględnienie wszystkich negatywnych czynników przy proponowanych działaniach łagodzących dla bielika.
15. Małe prawdopodobieństwo zasiedlenia przez orlika oddziałów lasu wskazanych przy działaniach kompensujących utratę jego siedliska.
16. Wątpliwe osiągnięcie oczekiwanych efektów przy działaniach kompensujących dla jarząbka. Brak możliwości ich szybkiej oceny. Rozważenie potrzeby wykonywania tego typu prac w ramach zarządzania obszarem specjalnej ochrony ptaków w celu ochrony lokalnej populacji jarząbka.
17. Brak szczegółowych danych o zakresie proponowanych zmian w siedliskach w ramach działań kompensujących dla glusze. W przypadku, kiedy okażą się uzasadnione, na ile powinny stanowić przedmiot czynności obligatoryjnych w ramach obowiązku utrzymania korzystnego stanu lokalnej populacji glusze, a na ile dodatkowych działań kompensujących. Brak możliwości zweryfikowania efektów kompensacji.
18. Program monitoringu niespełniający kryteriów analizy wpływu, nieuwzględniający prawidłowego doboru powierzchni próbnych i okresu zbierania danych, znanych jako tzw. plan doświadczenia albo plan eksperymentalny.
19. Różnice w metodologii inwentaryzacji przed i porealizacyjnej uniemożliwiające porównanie zebranych danych.
20. Niska liczba replikacji w przypadku badań nastawionych na wykrycie gradientu zagęszczeń ptaków skorelowanego z odległością o drogi w przypadku metody transektowej.
21. Brak działań pozwalających na ocenę efektów kompensacji.
22. Konflikt interesów w przypadku, gdy autor propozycji zakresu prac dotyczących działań kompensujących i monitoringu miałby być jednocześnie ich wykonawcą.
23. Brak działań kompensujących straty w siedliskach przyrodniczych
24. Przyjęcie do wariantowania zbyt małej liczby kryteriów.
25. Niepełnego rozpoznania warunków geologicznych i hydrogeologicznych w dolinie Rospudy oraz wpływu wbijania pali podpierających estakadę na hydrologię torfowiska źródłiskowego (autorzy nieporawnie rozpoznali hydrologię torfowiska).
26. Niedostatecznego przeanalizowania wpływu substancji używanych zimą do likwidacji oblodzenia (w tym powstającego aerozolu solnego) na roślinność torfowiska.
27. Nieprecyzyjnego odniesienia się w dokumentacji do kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego.

28. Przyjęcia do zbadania pod kątem oddziaływania na środowisko pasa o szerokości 200-300 m, gdyż zdaniem organizacji opisano w raporcie pas 50m.
29. Wniosków o zawieszenie postępowania na podstawie 97 § 1 pkt 4 Kpa do zakończenia postępowań prowadzonych w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla orlika i miodownika krzyżowego.
30. Odniesienia się do zagadnień na wypadek poważnej awarii.
31. Wniosków o dopuszczenie dowodu w postaci opinii biegłego.
32. Wniosków o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa.
33. Naruszenia w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego przepisów art. 7, 8, 10 Kpa.
34. Sprzeciwu do nadawania decyzji środowiskowej klauzuli natychmiastowej wykonalności.

Ustosunkowując się do złożonych uwag, wniosków i zarzutów Wojewoda Podlaski wyjaśnia, co następuje:

Ad. 1.

Niesłuszny jest zarzut dotyczący niezgodności wniosku w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla nowobudowanej Obwodnicy Augustowa w ciągu drogi krajowej Nr 8 z przepisem art. 46 ust. 1a ustawy Prawo ochrony środowiska, ponieważ realizacja przedmiotowej obwodnicy miasta usytuowana jest w istniejącej od lat sieci dróg w województwie i stanowi samodzielną, funkcjonalną całość.

Ponadto należy podkreślić, że odcinek przewidziany do budowy jest częścią szeregu działań, przewidzianych do realizacji w dłuższej perspektywie czasowej, związanych z realizacją planowanej drogi ekspresowej, zgodnie z jej przebiegiem ustalonym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz. U. z 2004, Nr 128, poz. 1334). Działania te obejmują zarówno poprawę stanu parametrów technicznych istniejącej drogi krajowej Nr 8, jak i budowę nowych jej fragmentów, w celu zachowania zgodności układu drogi ekspresowej S-8 z ww. rozporządzeniem. Tak więc, planowane działanie jako zamierzenie budowlane realizowane w układzie dróg istniejących w województwie, nie narusza przepisów obowiązujących w tym zakresie.

Ad. 2.

Należało uznać za zbyt ogólnikowy zarzut, iż przedłożony do wniosku materiał dowodowy nie spełnia wymogów zawartych w art. 52 ustawy Prawo ochrony środowiska, nie wskazując przy tym konkretnych jego braków. Zdaniem organu niecelowym jest detalizacja

omawianie w decyzji całego raportu. W ocenie organu material dowodowy przedłożony przez inwestora do wniosku spełnia wymogi ww. przepisu.

Ad. 3

Odnosnie podnoszonych uwag o braku oceny oddziaływań skumulowanych związanych z analizą przedmiotowego przedsięwzięcia, w szczególności na obszary Natura 2000, w kontekście rozwoju sieci drogowej regionu, należy wyjaśniać się, że wykraczają one poza zakres prowadzonego postępowania. Mogą one być natomiast przedmiotem analiz i oceny w ramach przytaczanej przez strony tzw. „Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”, odnoszącej się do projektu dokumentu o charakterze planu rozwoju transportu, przeprowadzanej w trybie przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska regulujących zasady postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów.

Wobec powyższego, tak szerokie analizy wykraczają poza zakres postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji.

Ad. 4.

W odniesieniu do zarzutu braku jednoznacznego wykazania wymogów nadrzędnego interesu publicznego uznano, że w raporcie w sposób wystarczający uzasadniono potrzebę realizacji przedsięwzięcia, pomimo jego lokalizacji w obszarach chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody.

Po przeanalizowaniu dokumentacji należy stwierdzić, że realizacja przedsięwzięcia w wybranym wariantcie lokalizacyjnym, uznanym ze względu na wiele kryteriów jako optymalny i potwierdzonym w prawomocnej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jest uzasadniona.

Przesłanki wskazujące na pilną konieczność budowy obwodnicy Augustowa, będącej przedsięwzięciem nadrzędnego interesu publicznego, szczegółowo omówiono w uzasadnieniu niniejszej decyzji.

Ad. 5.

Odnosząc się do uwag dotyczących wariantowania przedsięwzięcia, ich wpływu na środowisko, w tym na stan i funkcjonowanie obszarów naturalnych należy wyjaśnić, że w raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedmiotowego przedsięwzięcia przedstawiono przeprowadzone na wcześniejszych etapach analizy wariantowe, uwzględniające walory przyrodnicze rejonu inwestycji.

Opis wariantów: zerowego i najkorzystniejszego dla środowiska podstawowego został przeanalizowany na stronach 22-28 raportu. Wybór wariantu podstawowego raportu

poprzedzono wieloletnimi analizami przebiegu obwodnicy, specjalistycznymi ocenami przyrodniczymi, które jednoznacznie wskazują, na brak alternatywnych rozwiązań. Przedstawione w raporcie analizy wariantów przedsięwzięcia uznano za wystarczające do określenia warunków środowiskowych realizacji przedsięwzięcia.

Ad. 6.

Odnosząc się argumentu nieuwzględnienia w dokumentacji wszystkich alternatywnych przebiegów obwodnicy, w tym omijających dolinę Rospudy oraz oceny ich wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, wyjaśnia się, że organ działa na wniosek inwestora i w granicach wniosku.

Należy podkreślić, że inwestor posiada ostateczną decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydaną w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin: Nowinka i Augustów oraz miasta Augustów. Ustalenie przebiegu obwodnicy nastąpiło po przeprowadzeniu szeregu badań, analiz, konsultacji społecznych i przeszło całą procedurę poprzedzającą uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na tamtym etapie możliwe było skuteczne kwestionowanie przyjętego wariantu usytuowania drogi. Skargi podmiotów na uchwały w przedmiocie rozpatrzenia zarzutów do projektów tych planów zostały oddalone przez Naczelny Sąd Administracyjny. Po podjęciu zatem przez radę gminy uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego staje się on aktem prawa miejscowego, które zarówno organ wydający decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jak i decyzję środowiskową ma obowiązek stosować.

Odnosząc się do tzw. alternatywy przez Raczkę, wyjaśnia się, że uproszczona analiza środowiska przyrodniczego wykazała, że wariant alternatywny przez Raczkę będzie prowadzić w przewadze przez mozaikowe obszary moreny dennej z dużą ilością odlesionych torfowisk, zajętych przez zbiorowiska zaroślowe: łozowiska, iniejalne brzeziny i olszyny. W przewadze pokrywają je zbiorowiska bagienne terenów otwartych: szuwały turzycowe z towarzyszącymi im gatunkami roślin chronionych.

Warto też wyraźnie podkreślić, że tzw. warianty „omijające” obszar Natura 2000 i dolinę Rospudy, w rzeczywistości przecinają tę dolinę w jej najbardziej newralgicznym miejscu. W tym miejscu dolina ma szerokość około 250 m i jest całkowicie wylesiona, co powoduje, że szeroki na kilka kilometrów leśny korytarz ekologiczny w dolnym biegu Rospudy, w rejonie Raczek zostaje zredukowany do szerokości samej doliny. O ile w dolnym biegu rzeki przejście estakadą stanowi pewne upośledzenie funkcji korytarza (przy znacznej liczbie przejść dla zwierząt i stosunkowo dużej swobodzie przemieszczania się stosunkowo licznej grupy

gatunków leśnych, pomimo istniejącej bariery drogowej), to wybudowanie przejścia w rejonie Raczek stanowi dosłownie „zakorkowanie” tego korytarza. Jest nierealne, aby przy jakichkolwiek rozwiązaniach technicznych udało się osiągnąć w tym rejonie taki poziom drożności korytarza ekologicznego, jaki charakteryzuje planowane przejście w wariancie przez Puszcę Augustowską.

Należy także wyjaśnić, że na etapie decyzji środowiskowej organ nie ma obowiązku analizy techniczno-ekonomicznej wariantów, jak sugerują organizacje ekologiczne.

Ustosunkowując się natomiast do zarzutu nieuwzględnienia w raporcie wariantu „Tiry na Tory” należy wyjaśnić, że zagadnienie transportu kolejowego wykracza poza zakres wniosku inwestora o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia.

Ad. 7.

Odnosząc się do uwag dotyczących metodyki i braku wystarczających danych o niektórych elementach przyrodniczych środowiska, niezbędnych do oceny i wyboru wariantu inwestorskiego należy stwierdzić, że ustawa Prawo ochrony środowiska, jak również akty wykonawcze wydane do tej ustawy nie definiują wprost metod, jakie należy stosować przy ocenie wpływu inwestycji na środowisko w ramach analiz przyrodniczych. Jedynym obowiązkiem jest przedstawienie w raporcie opisu zastosowanych metod prognozowania (str. 99), co nakłada przepis art. 52 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo ochrony środowiska. Prowadząc analizy i sporządzając raport o oddziaływaniu na środowisko należy oprzeć się o wiarygodne dane, w celu wypracowania obiektywnych wniosków. W raporcie należy również przedstawić, zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 13 ustawy Prawo ochrony środowiska, informacje o trudnościach w pozyskaniu danych oraz stwierdzonych lukach informacyjnych, co w przedmiotowym raporcie uczyniono na stronach 99-100. Raport zawiera również opis wariantu polegającego na niepodjęciu przedsięwzięcia, informacje na ten temat zawarto na stronach 27-28 raportu. Przeprowadzone w raporcie analizy w tym zakresie uznano za wystarczające do określenia warunków środowiskowych realizacji przedsięwzięcia.

Ad. 8.

Bezzasadny jest zarzut braku oceny wpływu przedsięwzięcia na zasoby danego siedliska (ilościowe i jakościowe) oraz omówienia siedlisk i gatunków wymienionych w Dyrektywie Siedliskowej, ponieważ w raporcie opisano zarówno siedliska, jak i poszczególne gatunki występujące na terenie inwestycji (strony raportu 41-43) oraz skutki oddziaływania inwestycji na środowisko biotyczne (strony 72-79).

Ad. 9.

Nie można uznać za zasadny zarzut niezgodności dokumentacji z wymaganiami określonymi w art. 34 ustawy o ochronie przyrody, związanymi z przepisami art. 6 Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywy Siedliskowej). Negatywne oddziaływanie obwodnicy na środowisko na etapie realizacji i eksploatacji opisano w rozdziale raportu. Zostanie ono ograniczone poprzez realizację szeregu działań minimalizujących kompensacyjnych ustalonych dla zachowania ciągłości i funkcjonalności obszarów naturalnych.

Ze względu na powyższe oraz na fakt, iż inwestycja służy ochronie zdrowia i życia ludzi, zadaniem jej jest zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego, gdyż posiada ona przymioty nadrzędnego interesu publicznego, w świetle ww. art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2 - nie jest konieczna opinia Komisji Europejskiej.

Ad. 10.

Odnosnie zarzutów dotyczących kompensacji przyrodniczej - planowana inwestycja przebiega przez obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Augustowska” (kod: PLB 200002) wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. z 2004, Nr 229, poz. 2313), oraz przez projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Augustowska” a także przez Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Rospudy”. Uznając konieczność rozszerzenia propozycji kompensacji przyrodniczej przedstawionej w raporcie, Wojewoda Podlaski uwzględniając warunki określone przez Ministra Środowiska w postanowieniu uzgadniającym z dnia 21 kwietnia 2006 r., określił zakres kompensacji w pkt VII. 1 niniejszej decyzji, w którym przewidziano szereg działań technicznych, organizacyjnych i planistycznych, prowadzących do zachowania ciągłości i funkcjonalności obszarów naturalnych.

Ponadto w pkt. VII. 2 i 3 ustalono zakres monitoringu i nałożono obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej zgodnie z art. 56 ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Ad. 11.

W pkt VII.1 niniejszej decyzji wykazano nr działek i opisano harmonogram programu działań kompensacyjnych. Ustosunkowując się do zarzutu nie uzyskania na dzień dzisiejszy zgody właścicieli na wykup działek należy wskazać, że na etapie decyzji środowiskowej organ nie ma podstaw prawnych żądania od inwestora wykazania się prawem do dysponowania nieruchomościami na cele kompensacji związanej z budową przedsięwzięcia.

Ad. 12.

Odnosnie odróżnienia działań łagodzących od działań kompensujących należy przyznać, iż w Raporcie brak jest literalnego przypisania charakteru działań do poszczególnych gatunków. Dlatego, po analizie przedstawionych dokumentów, uznano, iż działania łagodzące dotyczą: bielika, orlika krzykliwego, trzmiełojada oraz włośchatka. Pozostałe gatunki objęte są kompensacjami.

Ad. 13.

Proponowane działania łagodzące dotyczące trzmiełojada są oparte na informacjach zebranych na terenie OSOP „Puszcza Knyszyńska” wzdłuż odcinka drogi krajowej Nr 8 Białystok – Katarynka – Przewalanka. Na obszarze tym stwierdzono aż 3 rewiry lęgowe trzmiełojada w 500 m pasie drzewostanów bezpośrednio przylegających do bardzo ruchliwej drogi. Stąd też przyjęto założenie, że kluczowym kryterium zasiedlenia rewiru lęgowego jest dostępność bazy pokarmowej i zaproponowano działania łagodzące zmierzające do wzrostu lokalnej populacji błonkówek. Oczywiście nie można mieć absolutnej pewności, że rewir nie zostanie opuszczony. Rzeczywistą reakcję gatunku w trakcie realizacji inwestycji potwierdzi planowany monitoring. W przypadku potwierdzenia się obaw zgłaszanych przez OTOP konieczne będzie wprowadzenie dodatkowych działań kompensujących.

Ad. 14.

W przypadku bielika, sytuacja jest niemal identyczna jak w przypadku trzmiełojada. Proponowane działania mają charakter działań łagodzących, tzn., że ich celem jest zachowanie obecnego rewiru lęgowego. Tu również oparto się na wiedzy z OSOP „Puszcza Knyszyńska”, gdzie jeden z rewirów bielika zlokalizowany jest w odległości mniejszej niż 2 km od ruchliwej drogi, a kluczowymi żerowiskami tego gatunku są: dolina rzeki Czarnej (ok. 3 km od gniazda) i kompleks stawów w Popielewie (ok. 15 km od gniazda). Na podstawie obserwacji pary lęgowej bielików gnieźdzącej się w odległości do 2 km od planowanej obwodnicy stwierdzono, że bielik żeruje w dolinie rzeki Rospudy, na jeziorach otaczających Augustów oraz na jeziorze Kolno. Przy czym jezioro Kolno ze względu na swoją specyfikę (płytki zbiornik z bardzo dużą strefą szuwarów, ekstensywna gospodarka rybacka) stanowi optymalne żerowisko zarówno na ptaki, jak i ryby. Proponowane działania mają na celu wyłączenie z użytkowania prywatnych drzewostanów otaczających jezioro, które aktualnie stanowią osłonę od terenów zabudowanych oraz czatownie polujących bielików. Drugim działaniem jest ustabilizowanie poziomu wody, co ma szczególne znaczenie w długotrwałych okresach bez opadów i niedopuszczenie do powstania przyduchy. Oczywiście i tu nie można mieć absolutnej pewności, że rewir nie zostanie opuszczony. Rzeczywistą reakcję gatunku w trakcie realizacji

inwestycji potwierdzi planowany monitoring. W przypadku potwierdzenia się obaw zgłaszanych przez OTOP konieczne będzie wprowadzenie dodatkowych działań kompensujących.

Ad. 15.

Drzewostany, które zostały zaplanowane do okresowego wyłączenia z produkcji zostały wskazane przez Koordynatora Regionalnego Komitetu Ochrony Orłów Pana mgr inż. Roberta Kapowicza. Jest to osoba, która od wielu lat zajmuje się ochroną ptaków drapieżnych na Podlasiu m.in. koordynując pracę osób zajmujących się problematyką ptaków drapieżnych, wyznaczając i kontrolując strefy ochronne oraz prowadząc wieloletni monitoring orlika krzykliwego w Puszczy Knyszyńskiej. Wszystkie wskazane drzewostany zostały skontrolowane i ocenione przez Pana Roberta Kapowicza. Zdaniem autorów Raportu najważniejszym elementem warunkującym zachowanie rewiru lęgowego danej pary orlika krzykliwego jest dostępność żerowisk. Przykładem mogą być tu zarówno Puszcza Białowieska, jak i Bagna Biebrzańskie. Na obu terenach obserwowany jest spadek liczebności gatunku, a u jego podstaw leży nie brak dostępnych miejsc lęgowych tylko zanikanie żerowisk. Informacje zbierane w Puszczy Białowieskiej wskazują, że niektóre pary lęgowe latają na żerowiska nawet ponad 10 km od gniazda. Warto również podkreślić, że orliki krzykliwe na Podlasiu, na żerowiska i miejsca budowy gniazd wykorzystują tereny przylegające bezpośrednio do ruchliwych dróg. Tu znowu przykładem może być OSOP „Puszcza Knyszyńska”, gdzie mając do dyspozycji optymalne żerowisko orliki krzykliwe zbudowały gniazdo (funkcjonujące od wielu lat) w odległości ok. 300 m od krawędzi drogi krajowej Nr 8.

Ad. 16.

Główną ideą kompensacji w przypadku jarząbka jest dogęszczenie populacji poprzez poprawę warunków siedliskowych w istniejącym drzewostanie oraz stworzenie nowych siedlisk poprzez zalesienia na przyległych terenach rolniczych. Działania te będą prowadzone na powierzchni 25 ha (10 ha - poprawa warunków siedliskowych, 15 ha - zalesienia). Taki bowiem teren zajmuje jedna para jarząbka w sezonie lęgowym w optymalnych siedliskach Puszczy Knyszyńskiej. Do poprawy warunków siedliskowych wybierano dojrzałe drzewostany (bez rozbudowanej piętrowości oraz z ubogim runem) na obrzeżach zwartych kompleksów leśnych, gdzie jarząbki z pewnością nie występują w maksymalnych dla tego gatunku zagęszczeniach. Poprzez nasadzenie leszczyny oraz kęp świerków na przestrzeni 5-7 lat na terenie wybranych drzewostanów rozwinię się piętrowość, przez co powstaną kryjówki oraz dogodne żerowiska. Nasadzenia na gruntach porolnych rozwiną się w pełni dojrzałe wielopiętrowe drzewostany dopiero po 50-80 latach i wtedy dopiero będą stanowiły optymalne

siedlisko dla jarząbka. Głównym celem tych nasadzeń jest stworzenie osłony dla skraju dojrzałego drzewostanu, przez co ptaki będą mogły gniazdować na jego obrzeżu. Zostanie to osiągnięte już po 8 – 10 latach. Ponadto w tym czasie nowo zalesione tereny będą wykorzystywane przez jarząbki, jako żerowisko. Argumentem przemawiającym za tym są badania potwierdzające, że jarząbki preferują zróżnicowany pod względem wiekowym drzewostan, a także i to, iż w na terenie lasów gospodarczych wykazują większe zagęszczenia niż w lasach naturalnych.

Zasadnym jest stwierdzenie, iż jednoznaczne rozstrzygnięcie o tym, które z działań powinny stanowić obligatoryjną czynność w ramach obowiązku utrzymania korzystnego stanu lokalnej populacji jarząbka, nie jest możliwe bez przeprowadzenia długoterminowego monitoringu populacji na tym terenie. Jednakże mając na uwadze powyższe argumenty wydaje się, iż utrzymanie racjonalnej gospodarki leśnej jest wystarczającym działaniem w przypadku tego gatunku. W związku z tym wykup lub wydzierżawienie prywatnych terenów objętych gospodarką rolną oraz ich zalesienie i wprowadzanie podszytów w dojrzałych drzewostanach należy uznać za działalność dodatkową.

Ad. 17.

Program kompensacji głuszcza oparto na analizie i ocenie stanu biotopu głuszcza na losowo wybranej powierzchni w każdym wydzieleniu znajdującym się na obszarze wyznaczonej ostoi, wg metody oceny biotopu lęgowego głuszcza zaproponowanej przez I. Storch. Analizie poddano pięć podstawowych parametrów, które w największym stopniu decydują o przydatności danego obszaru leśnego dla głuszcza, tj.: stadium sukcesyjne drzewostanu, stopień zwarcia drzewostanu, udział podszytów, udział borówki w runie i wysokość roślinności w runie. Następnie obliczano wskaźnik przydatności siedliskowej dla każdego wydzielenia. Uzyskane wartości wskaźnika przydatności siedliskowej pozwoliły na przybliżoną ocenę biotopu głuszcza w każdym wydzieleniu. Obliczone wartości poszczególnych parametrów składowych wskaźnika pozwoliły na identyfikację tych elementów środowiskowych, które najbardziej zaniżają jego wartość w danym fragmencie ostoi (wydzieleniu) i proponowanie koniecznych zabiegów ochronnych. Realizacja proponowanych zabiegów ochronnych umożliwi tym samym przywrócenie optymalnego stanu biotopu głuszcza w rejonie ostoi. Wszystkie proponowane zabiegi ochronne mają na celu podniesienie wartości wskaźnika przydatności siedliskowej w efekcie ich realizacji.

W tabeli zamieszczonej w Raporcie przedstawiono wyniki przeprowadzonych prac w postaci listy zabiegów, jakie należy wykonać, aby znacząco poprawić biotop głuszcza oraz

powierzchnię zredukowaną danego zabiegu (opracowaną na podstawie informacji uzyskanych z bazy danych SILP w Nadleśnictwie Szczebra).

Po przeprowadzeniu ponownych konsultacji z ekspertem Panem mgr inż. Michałem Kaszubą uzgodniono, że w tabeli można wprowadzić zmianę poprzez oczekiwane obniżenie stopnia zadrzewienia drzewostanu do 0,6.

Proponowane działania nie mają nic wspólnego z prowadzeniem racjonalnej gospodarki leśnej. Stąd należy przyjąć za autorem Raportu, iż nie mogą być czynnością obligatoryjną wynikającą z obowiązku utrzymania korzystnego stanu ochrony lokalnej populacji głuszcza.

Wzrost liczebności lokalnej mikropopulacji głuszcza jest możliwy do zweryfikowania. W 2006 roku na tokowisku obserwowane były 2 koguty. Jeśli w kolejnych latach liczba ta zwiększy się wówczas należy uznać, że kompensacja zakończyła się powodzeniem.

Ad. 18.

W przypadku zaproponowanego planu monitoringu, rzeczywiście spełnia on tylko częściowo wymogi tzw. planu BACI, który jest zgodny z założeniami statystyki nauk biologicznych. Zaproponowany plan zakłada, bowiem badania tylko na obszarach, na których dojdzie do zaburzeń środowiskowych w okresie przed i po ich wystąpieniu, bez przeprowadzenia podobnych prac monitoringowych na powierzchniach kontrolnych. Jednakże przy istnieniu wielu długotrwałych badań monitorujących stan populacji ptasich na terenie Polski, jak i w skali europejskiej, tworzenie kilku specjalnych powierzchni kontrolnych na terenie Puszczy Augustowskiej należy uznać za zbędne. Dane zebrane na tych powierzchniach dostarczą tylko informacji na temat lokalnych populacji. Programem, który dostarcza informacji na temat trendów w skali kraju jest Monitoring Pospolitych Ptaków Lęgowych. Dane uzyskane z tych badań oraz wielu innych bardziej szczegółowych prac badawczych mogą posłużyć jako kontrolne.

Ad. 19.

Z opracowania E. Pugacewicza i T. Tumiela nie w pełni wynika, jaki nakład pracy był włożony na inwentaryzację omawianego terenu oraz ile przeprowadzono kontroli. Z opisu metodyki wynika, iż przeprowadzono 3 kontrole wieczorno – nocne całego obszaru, łączny czas pracy to 120 godzin, nie podano ilości kontroli dziennych, kontrole dzienne odbywały się od zmierzchu do świtu, prace zakończono w połowie czerwca. Metodyka zaproponowana przez PTOP zakłada dokonanie 7 kontroli całego terenu (w tym 2 kontrole wieczorno – nocne) bez narzuconego z góry reżimu godzin pracy. Różnice w metodologii mogą być przyczyną nieporównywalności zebranych danych. Aby pominąć ten błąd, do celów porównawczych można posłużyć się wynikami, które zostaną uzyskane tylko do połowy czerwca metodą

zaproponowaną przez PTOP. Można również wykroić część danych uzyskanych do połowy czerwca metodą zaproponowaną przez PTOP i porównać z danymi uzyskanymi do końca lipca w celu porównania rozbieżności. W związku z tym przyjęto zaproponowaną metodykę monitoringu w tym zakresie.

Ad. 20.

W przypadku metody transektowej, która ma na celu wykrycie zależności pomiędzy zagęszczeniem populacji, a odległością od drogi, co przekłada się również na poziom natężenia hałasu, w odniesieniu do niektórych siedlisk (dolina rzeczna Rospudy oraz tereny rolnicze) rzeczywiście zaproponowano zbyt małą liczbę transektów. Dlatego w obrębie doliny rzecznej Rospudy ilość transektów zwiększono do dwóch, a w przypadku terenów rolniczych ze względu na zróżnicowanie przestrzenne i czasowe upraw do czterech. Dalsze zwiększanie ilości transektów jest niemożliwe i pozbawione sensu ze względu na wielkość obszaru. W przypadku większej ilości transektów pokrywałyby się one między sobą. Ilość kontroli na danym transekcie jest wystarczająca, kontrole obejmą cały sezon lęgowy ptaków. Zaproponowane badania są badaniami nowatorskimi w warunkach polskich, gdyż nikt nigdy przedtem nie próbował określić dystansu oddziaływania dróg na populacje ptaków w warunkach Europy Środkowej, przez co uzyskane wyniki będą bardzo cenne. W chwili obecnej we wszelkich ekspertyzach posługuje się tylko danymi z Europy Zachodniej (głównie Holandia), gdzie warunki siedliskowe są z pewnością odmienne. W powszechnie akceptowanych badaniach (R. Reijnen, R. Foppen, H. Meeuwsen) w celach określenia dystansu oddziaływania dróg na populacje ptaków, posługiwano się danymi uzyskanymi z 15 transektów, które były zlokalizowane przy drogach lokalnych, krajowych, jak i ekspresowych. Tak, więc po wprowadzeniu korekt (zwiększenie ilości transektów) w metodzie zaproponowanej przez PTOP, gdzie wszystkie transekty będą zlokalizowane przy drodze o w miarę stałym natężeniu ruchu, należy uznać, iż jest ona jak najbardziej poprawna.

Ad. 21.

W przypadku działań kompensujących powoływanie specjalnych powierzchni kontrolnych, jak i prowadzenie badań nad preferencją siedliskową poszczególnych gatunków, wobec powszechnej dostępności wiedzy na ten temat uznano za działania zbędne. Jako przykład można przywołać jarząbka, w przypadku którego preferencja siedliskowa nie ulegnie tak wielkim zmianom, że gatunek zacznie nagle zasiedlać intensywnie użytkowane tereny rolnicze. W przypadku żurawia nie zasiedli on z pewnością suchych łąk kośnych bez specjalnych działań dodatkowych. Dzięcioł biało-grzbiety nie zasiedli intensywnie użytkowanego lasu gospodarczego bez dodatkowego zwiększenia ilości martwego drzewa

liczliwego. Gdyby doszło do tak wielkich zmian w preferencji siedliskowej, zjawisko to byłoby wykryte za pomocą innych badań, a wyniki opublikowane w rozprawach naukowych. W przypadku pozostałych gatunków, przy wyborze obszarów pod kompensację kierowano się identycznym tokiem rozumowania, tzn. tereny te nie byłyby zasiedlone przez poszczególne gatunki bez specjalnych działań, a nawet ulegałyby dalszej degradacji w wyniku trwania zaistniałej sytuacji.

Ad. 22.

Zapis zawarty w uwagach końcowych Raportu brzmi: „Dokładną lokalizację wszystkich działań przewidzianych do wdrożenia w ramach programu kompensacji należy uzgodnić z autorem programu, który powinien sprawować nadzór merytoryczny nad pracami oraz monitoringiem”. Nie oznacza to, iż decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach ma zobowiązywać zespół autorski Raportu do wykonania kompensacji i monitoringu. Wykonawca zostanie wyłoniony w drodze przetargu, a zgodnie z obowiązującym prawem nadzór nad prowadzoną kompensacją sprawować będzie ustawowo Wojewódzki Konserwator Przyrody wraz z powołanym w tym celu zespołem ekspertów.

Ad. 23.

Działania związane z kompensacją siedlisk: borów i lasów bagiennych (Sphagno – Piceetum, Dryopteridi-Betuletum) - kod 91D0, grądów subkontynentalnych (Melitti-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) - kod 9170-2, lasu łęgowego (Circaco-Alnetum) - kod 91E0-3 oraz torfowiska przejściowego - kod 7140 zawarte są w programie kompensacji dzięcioła czarnego, dzięcioła średniego, mucholówki malej, jarząbka, żurawia, błotniaka stawowego, kropiatki, derkacza i jarzębatki.

Ad. 24.

Bezpodstawny jest zarzut przyjęcia niewystarczającej liczby kryteriów, ponieważ zgodnie z autorem raportu przeprowadzono w nim analizę oraz ocenę wszystkich wariantów przebiegu trasy ze względu na wartości przyrodnicze tj. naturalność krajobrazu i biocenoz, różnorodność siedlisk, zbiorowisk i gatunków, unikatowość, wartość ochronną, rolę fizjocenotyczną i wielkość składników krajobrazu oraz stopień opłacalności inwestycji ze względu na: sąsiedztwo stref ochronnych, ominięcie obszarów zabudowy, przejścia przez tereny podmokłe, sąsiedztwo jezior, stanowiska chronione flory na trasie, wycinka drzewostanów, torfowisko Rospudy, budowa mostów i skrzyżowania z istniejącymi drogami (strona 23-24 raportu). Wskazana ilość kryteriów w ocenie organu jest wystarczająca.

Podnoszona kwestia zmiany bądź zachwiania stosunków wodnych w dolinie rzeki Rospudy była przedmiotem analiz Pana prof. dr hab. Mioduszeńskiego, który, w oparciu o przeprowadzone badania terenowe oraz wykonany w tym celu model symulacyjny, jednoznacznie wykazał, iż projektowane roboty budowlane nie wpłyną negatywnie na uwilgotnienie torfowisk i nie zostaną naruszone stosunki wodne w dolinie Rospudy. W tej sytuacji brak jest podstaw do zalecenia wykonania ponownych badań, zwłaszcza, iż autor opracowania jest uznany za najlepszego w kraju znawcę zagadnień filtracji nieustalonej.

Ponadto według opinii autora raportu proponowana technologia budowy mostu, z zastosowaniem drewnianego mostu pomocniczego, stanowi najmniej inwazyjny sposób wykonania przeprawy drogowej. Technologia budowy mostu pomocniczego i właściwego ograniczy szkody w obrębie zbiorowisk roślinnych na trasie estakady. Na podstawie modeli hydrologicznych w raporcie jednoznacznie sprecyzowano, że budowa estakady i jej obecność praktycznie nie wpłyną na zmianę stosunków wodnych w obrębie torfowiska.

Należy podkreślić, że na trwałość stosunków wodnych ma wpływ zasilanie stref krawędziowych doliny przez wody pochodzące z przyległych terenów piaszczystych. Dotyczy to w szczególności terenów, gdzie znajdują się największe skupiska roślin chronionych i rzadkich. Wykonane w terenie badania wykazują, że w dolinie Rospudy na trasie obwodnicy i w jej bezpośrednim otoczeniu nie występuje żaden z gatunków roślin tzw. priorytetowych (miodokwiat krzyżowy występuje w odległości 500m powyżej przeprawy).

Ad. 26.

Uwzględniając po części zarzut niedostatecznego przeanalizowania w raporcie wpływu substancji używanych zimą do usuwania oblodzenia, organ w niniejszej decyzji nałożył obowiązek zminimalizowania stosowania chlorku sodu do odśnieżania i zaprojektowania systemu zwalczania śliskości jezdni w rejonie doliny Rospuda za pomocą środków biologicznych neutralnych dla środowiska gruntowo-wodnego.

Ad. 27.

Ogólnikowy jest zarzut nieprecyzyjnego odniesienia się w dokumentacji do kwestii bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wpływ ruchu drogowego na środowisko omówiono na stronach 62-71 raportu.

Ad. 28.

Odnosząc się do wniosku o zbadanie oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w pasie 200-300 m należy wyjaśnić, że inwentaryzacja i kartowanie zbiorowisk wykonano wzdłuż estakady mostowej w pasie ponad 300 m (strona 47 raportu).

Ad. 29.

Organ nie mógł uwzględnić wniosków o zawieszenie postępowania do czasu rozpatrzenia wniosków w sprawach ewentualnego ustanowienia stref ochronnych dla orlika krzykliwego i miodokwiatu krzyżowego w oparciu o art. 97 § 1 pkt. 4 Kpa, ponieważ warunki wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia regulują przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska.

Nie można uznać jako zagadnienia wstępnego rozstrzyganego przez inny organ ewentualnego utworzenia przez wojewodę strefy ochronnej miodokwiatu krzyżowego, tym bardziej, że w dokumentacji wskazano na brak zagrożenia tego gatunku w związku z realizacją przedsięwzięcia.

Stanowisko orlika krzykliwego zostało przedstawione do działań kompensacyjnych związanych z budową siedlisk ptaków utraconych w wyniku realizacji Obwodnicy Augustowa. W związku z tym, tworzenie strefy ochronnej jest nieuzasadnione.

Ad. 30.

Odnosnie wniosków dotyczących wystąpienia poważnej awarii uznano, iż dane przedstawione na stronach 71-72 raportu oraz wymogi nałożone w pkt IV. decyzji – uznano za wystarczające dla podjęcia decyzji środowiskowej.

Ad. 31.

Nie mogły też być uwzględnione wnioski o dopuszczenie dowodu w rozpatrywanej sprawie w postaci opinii biegłego odnośnie zgodności prowadzonej procedury i zebranego w sprawie materiału dowodowego z wymogami art. 6 Dyrektywy 92/43/EWG, a także dołączenie opinii do akt sprawy, ponieważ przedstawione materiały, w tym raport oddziaływania na środowisko wskazują na to, iż Inwestor przeprowadził wariantowanie inwestycji, uzasadnił potrzebę jej realizacji z uwagi na zachowania zdrowia i życia lokalnej społeczności, a więc ze względu na nadrzędny interes publiczny, wskazał negatywne oddziaływania na obszary Natury 2000 oraz opracował zakres kompensacji przyrodniczej, pozwalający na utrzymanie funkcjonalności i ciągłości obszarów naturalnych. Fakty te są powszechnie znane i udowodnione, na co wskazuje pozytywne uzgodnienie realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia przez Ministra Środowiska. Powyższy wniosek należy uznać za próbę przeciągnięcia w czasie ostatecznego załatwienia sprawy, bowiem dotyczy faktów potwierdzonych już innymi dowodami.

W podobnej sprawie rozstrzygał Naczelny Sąd Administracyjny (wyrok z dnia 17marca 1986 r. III SA 1160/85) stwierdzając co następuje, „odmowa przeprowadzenia przez organ odwoławczy dowodu dla wyjaśnienia okoliczności już bezspornie wyjaśnionych przez organ I

instancji nie jest naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego, które miało wpływ na wynik sprawy, a tym samym nie uzasadnia uwzględnienia skargi przez Naczelnego Sąd Administracyjny i uchylenia zaskarżonej decyzji”.

Ad. 32.

Organ nie mógł także uwzględnić wniosków o przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa w świetle art. 32 ust. 1, pkt. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, celem wyjaśnienia wszystkich wątpliwości obejmujących stosowanie procedur art. 6 Dyrektywy Rady 92/43/EWG gdyż nie znajduje również uzasadnienia z przyczyn podanych wyżej, a także z samego brzmienia przywołanego art. 32. Rozprawa nie stanowi wymogu obligatoryjnego, organ może, lecz nie musi takiej czynności dokonywać. Odnośnie realizacji tegoż przedsięwzięcia odbyło się już wiele debat publicznych w lokalnych mediach oraz specjalnych posiedzeń Wojewódzkiej Komisji Ochrony Przyrody. Na każdym etapie postępowania informowano zainteresowane strony zgodnie z art. 49 Kpa o stanie spraw i podjętych rozstrzygnięciach.

Ad. 33.

Zdaniem organu, nie można się zgodzić z zarzutami, że w trakcie prowadzonego postępowania naruszono przepisy art. 7, 8, 10 i 81 Kpa, bowiem stan faktyczny został wyjaśniony w sposób dogłębny, podjęto wszelkie kroki w celu pełnego wyjaśnienia tegoż stanu faktycznego, z uwzględnieniem interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Strony posiadały możliwość czynnego udziału w każdym stadium postępowania, ponieważ postępowanie to toczy się w procedurze oceny oddziaływania na środowisko, a więc każdy mógł złożyć uwagi i wnioski do organu prowadzącego postępowanie, zgodnie z art. 32 ustawy Prawo ochrony środowiska. Przedmiotowa sprawa wiązała się z przeprowadzeniem na przestrzeni wielu lat szeregu spotkań i konsultacji zainteresowanych stron. Miały miejsce wielokrotne wizje terenowe. O tym, że strony brały czynny udział w przedmiotowym postępowaniu świadczą składane na każdym etapie uwagi i wnioski.

Ad. 34.

Poza wnioskami organizacji ekologicznych, w trakcie postępowania administracyjnego, do Wojewody Podlaskiego wpłynął też wniosek inwestora - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Białymstoku o nadanie przedmiotowej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności w trybie art. 108 Kpa.

Odnosząc się do powyższego wniosku należy wyjaśnić, że nadanie rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji nieostatecznej odbywa się w oparciu o zamknięty katalog przesłanek, obejmujący wgląd na dobra i wartości określone w art. 108 Kpa.

w analizowanym przypadku, za nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia przemawia konieczność niezwłocznego działania, podyktowana koniecznością ochrony zdrowia i życia ludzkiego oraz zabezpieczeniem przed stratami gospodarstwa narodowego.

Zły stan techniczny istniejącej drogi oraz brak zabezpieczeń środowiska, przy stale wzrastającym natężeniu ruchu samochodowego, oddziałuje negatywnie zarówno na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców jak i na dobro narodowe jakim jest środowisko. Odnotowywany aktualnie duży wskaźnik wypadkowości oraz wysoki wskaźniki liczby zabitych na 100 wypadków, będzie wzrastał lawinowo, w miarę prognozowanego narastania ruchu pojazdów. Rosnący ruch samochodowy i pogarszający się, na skutek drgań wywołanych ruchem pojazdów ciężkich, stan budynków zlokalizowanych bezpośrednio przy drodze, to niezaprzeczalne dowody wskazujące na zagrożenie życia okolicznych mieszkańców. Brak płynności ruchu (wynikający ze zmniejszenia przepustowości przy wzroście strumienia pojazdów), wpływający na wzrost emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu prowadzi do wzrostu zagrożeń ekologicznych i dalszej dewastacji cennego środowiska naturalnego oraz do pogorszenia zdrowia ludzi i bezpieczeństwa powszechnego.

W ocenie organu, uwarunkowania te przemawiają za pilną potrzebą budowy obwodnicy Augustowa jako alternatywy analizowanego, istniejącego odcinka drogi krajowej Nr 8 i stanowią przesłankę do nadania niniejszej decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Podsumowując należy stwierdzić, iż o wydaniu rozstrzygnięcia zawartego w sentencji niniejszej decyzji decyduje fakt wyczerpania przesłanek zawartych w art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm.), który mówi, że jeżeli przemawiają za tym konieczne wymogi nadrzędnego interesu publicznego i wobec braku rozwiązań alternatywnych, można zezwolić na realizację przedsięwzięcia, które może mieć negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 jeżeli zapewnione zostało wykonanie kompensacji przyrodniczej niezbędnej do utrzymania spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000, co zgodne jest również z wymogami art. 3 ust. 8 z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Niezaprzeczalnym jest, iż na terenie zajęтым pod projektowane przedsięwzięcie występują siedliska priorytetowe, tym niemniej art. 34 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody dopuszcza realizację takiego zamierzenia bez konsultacji z Komisją Europejską, pod warunkiem, że jest ono udzielone w celu ochrony zdrowia i życia ludności oraz

zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, co ma miejsce w rozpatrywanym przypadku.

Powyższe znajduje swoje uzasadnienie w analizie dokumentów zgromadzonych w przedmiotowej sprawie, które potwierdzają nadrzędność interesu publicznego w postaci ochrony zdrowia i życia ludzi oraz zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, brak możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych przy negatywnym wpływie inwestycji na siedliska przyrodnicze i jednocześnie podjęciu zobowiązania wykonania kompensacji przyrodniczej zapewniającej spójność obszarów Natura 2000, na które inwestycja ta będzie miała znaczący wpływ.

Jednocześnie, uwzględnienie w projekcie budowlanym rozwiązań techniczno-technologicznych, jak też warunków realizacji i eksploatacji inwestycji dostosowanych do wymagań określonych w niniejszej decyzji gwarantuje zminimalizowanie w znacznym stopniu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Informacja o wydaniu decyzji została umieszczona zgodnie z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

POUCZENIE

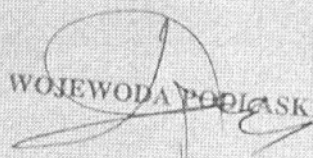
Zgodnie z art. 46 ust. 4b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie pozwolenia na budowę, o którym mowa w art. 4 cytowanej ustawy Prawo ochrony środowiska. Wniosek ten powinien być złożony nie później niż przed upływem dwóch lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna.

Wyżej wymieniony termin może ulec wydłużeniu o dwa lata, jeżeli realizacja planowego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko przebiega etapowo oraz nie zmieniły się warunki określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia
rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich.

Charakterystyka całego przedsięwzięcia stanowi załącznik I do decyzji.

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Środowiska
za pośrednictwem Wojewody Podlaskiego, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

WOJEWODA PODLASKI
Jan Dobrzyński

Otrzymują:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Białymstoku
2. Burmistrz Augustowa
3. Wójt Gminy Augustów
4. Wójt Gminy Nowinka
5. Stowarzyszenie Chronimy Mokradła
6. Rafał Dziemiński i Michał Fabiszewski, reprezentanci Stowarzyszenia Pracownia na rzecz Wszystkich Oddział Podlaski
7. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
8. Małgorzata Złaniecka, reprezentant WWF Polska Światowy Fundusz na Rzecz Przyrody
9. Polski Klub Ekologiczny
10. Stowarzyszenie Obywatele Obywatelom
11. Fundacja Greenpeace Polska
12. Klub Przyrodników ze Świebodzina
13. Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
14. Stowarzyszenie Federacja Zielonych w Białymstoku
15. pozostałe strony - zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego
16. aa